VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68
THỨ TƯ
31.12.2025 (12.11 Ất Tỵ)
Số 157 (4291)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

Chương trình đào tạo cần có năng lực dự báo, đi trước thực tiễn một bước [2]

Phấn đấu hoàn thành toàn bộ "Chiến dịch Quang Trung" vào ngày 15.1.2026 [3]

TRAO TẶNG THƯỞNG LÝ LUẬN, PHÊ BÌNH VHNT 2024:
Khẳng định vai trò lý luận, phê bình VHNT trong giai đoạn phát triển mới [10]

Chương trình tiết kiệm, chống lãng phí năm 2026 của Bộ VHTTDL [4]

VỀ BỘ TIÊU CHÍ XÂY DỰNG GIA ĐÌNH HẠNH PHÚC TẠI TP.HCM:

Cách tiếp cận còn nặng hành chính hóa

(VH). Một trong những hạn chế đáng chú ý là việc đo lường mức độ hạnh phúc gia đình hiện nay vẫn còn nặng về cảm tính, thiếu các công cụ định lượng khoa học. Nhiều tiêu chí còn định tính, khó lượng hóa, chưa phản ánh đầy đủ đặc điểm của các nhóm gia đình đa dạng trong một đô thị đông dân. [5]

Theo nhiều chuyên gia, lấy khả năng "sống tốt" và đặc biệt là "nụ cười" của các thành viên gia đình là thước đo hạnh phúc (Ảnh có tính minh họa)

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Khi Tề Thiên biến hình

● CAO CHƯ

Một trong các tác phẩm kinh điển trong văn học cổ đại Trung Quốc là Tây Du Ký *của Ngô Thừa Ân sáng tác. Tác phẩm kể về chuyện đời nhà Đường, nhà sư Huyền Trang vâng mệnh đi qua Tây Trúc thỉnh kinh Phật, danh xưng là Đường Tăng. Đường đi đầy trắc trở, nhiều quỷ dữ. Theo phò Đường Tăng có Tôn Hành Giả dũng mãnh, Trư Bát Giới còn vướng nhiều nhục dục, Sa Tăng chịu khó và cầu an.*

Đặc biệt dũng mãnh là Tôn Hành Giả, mệnh danh là Tề Thiên Đại Thánh, có đến 72 phép thần thông. Những câu chuyện huyễn tưởng thể hiện trí tượng tượng vô cùng phong phú của tác giả, làm mê tít bạn đọc hàng thiên niên kỷ.

(Xem tiếp trang 2)

NHIỀU PHÁT HIỆN QUAN TRỌNG TẠI HOÀNG THÀNH THĂNG LONG - HÀ NỘI:
Đã đủ cơ sở khoa học phục dựng điện Kính Thiên? [8-9]

Những xu hướng lớn định hình du lịch MICE toàn cầu [6]

TỪ NHỮNG TẤM HUY CHƯƠNG ĐẾN KHÁT VỌNG VIỆT NAM
Trái tim nhỏ nhưng lòng yêu nước lớn [14]

Chương trình đào tạo cần có năng lực dự báo, đi trước thực tiễn một bước

Sáng qua 30.12, tại Hà Nội, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh tổ chức Hội nghị tổng kết công tác năm 2025 và triển khai nhiệm vụ năm 2026 bằng hình thức trực tiếp tại trung tâm Học viện kết hợp trực tuyến đến điểm cầu tại các Học viện trực thuộc. Tổng Bí thư Tô Lâm dự và phát biểu chỉ đạo Hội nghị...

Tổng Bí thư Tô Lâm trao Huân chương Lao động hạng Nhất tặng Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh **Ảnh: TTXVN**

Phát biểu chỉ đạo tại Hội nghị, Tổng Bí thư cho biết, bước sang năm 2026, nhiệm vụ đặt ra đối với Học viện là hết sức nặng nề nhưng cũng rất vẻ vang. Toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta đang hướng tới Đại hội XIV của Đảng với khát vọng mở ra một giai đoạn phát triển mới. Trong bối cảnh đó, Tổng Bí thư đề nghị, Học viện phát huy vai trò nòng cốt trong triển khai các đề án lớn mà Hội nghị Trung ương lần thứ 15 đã xác định, đó là tổng kết 100 năm Đảng lãnh đạo cách mạng Việt Nam và tổng kết 40 năm thực hiện Cương lĩnh năm 1991. Đây là những công trình có tầm vóc đặc biệt, đòi hỏi tư duy lý luận sâu sắc, phương pháp liên ngành và tầm nhìn dài hạn, thực sự trở thành nguồn tri thức chiến lược, có giá trị dẫn dắt nhận thức và hành động của toàn hệ thống chính trị trong nhiều thập kỷ tới.

Tổng Bí thư yêu cầu, tiếp tục đổi mới căn bản công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ theo hướng thiết thực, hiệu quả, hiện đại, gắn chặt với yêu cầu tổ chức thực thi các quyết sách chiến lược của Đảng. Mục tiêu không chỉ là trang bị kiến thức, mà là hình thành tổ hợp năng lực quản trị hiện đại, từ thiết kế chính sách, điều phối liên ngành, quản trị rủi ro, dẫn dắt chuyển đổi số đến tạo đồng thuận xã hội và huy động nguồn lực. Chương trình đào tạo cần có năng lực dự báo, đi trước thực tiễn một bước; chuyển mạnh từ mô hình truyền thụ một chiều sang mô hình giảng viên - học viên cùng đồng kiến tạo tri thức và giá trị mới; bảo đảm đào tạo không chỉ để "biết" mà để "làm", hướng tới các giá trị công và lợi ích của nhân dân.

Học viện cần đẩy mạnh chuyển đổi số và ứng dụng trí tuệ nhân tạo một cách bài bản, có chọn lọc; ứng dụng công nghệ không nhằm thay thế trí tuệ con người, mà để nâng cao năng suất, chất lượng, giải phóng năng lực sáng tạo, tăng cường năng lực phân tích, dự báo và hỗ trợ ra quyết định; đồng thời đổi mới quản trị nội bộ theo hướng minh bạch, hiện đại, hiệu quả. Cùng với đó, phải đặc biệt coi trọng liêm chính học thuật, đề cao tính Đảng, tính khoa học và tính thực tiễn trong mọi sản phẩm...

Nhân dịp này, thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Tổng Bí thư Tô Lâm trao tặng Huân chương Lao động hạng Nhất cho Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh đã có thành tích xuất sắc trong thực hiện Nghị quyết 18-NQ/TW về Một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả.

P.V (tổng hợp)

Khi Tề Thiên...

(Tiếp theo trang 1)

Ở miền Nam thời trước năm 1975, có truyện dài bằng tranh Tề Thiên Đại Thánh *nhiều tập, làm mê hoặc bao bạn đọc, nhất là bạn đọc ở tuổi thiếu niên. Tề Thiên có cây thiết bảng, trong 72 phép thần thông biến hóa, có thể "đằng vân" (bay trên mây), có phép rứt lông thổi thì liền xuất hiện hàng trăm Tề Thiên khác để yêu quái không biết đâu là Tề Thiên thật, rồi có phép tự biến mình thành hư không, thành con ong, biến thành bất kỳ người nào khác, để bọn yêu quái không phân biệt được đâu thật, đâu giả.*

Mới đây, ngồi cạnh người viết có mấy anh bạn văn chương nghịch ngợm, dùng smartphone làm vài thao tác bèn biến hình cho hai nhân vật ở nước ngoài cùng ngồi uống rượu vỉa hè ở Việt Nam. Lại cặp đôi cô giáo nọ với nhà thơ kia. Mà nó giống y thật. Vậy nên người viết mới nhớ lại tiểu thuyết Tây Du Ký. *Sống cách nay hàng thiên niên kỷ, tác giả Ngô Thừa Ân tưởng tượng con người có thể làm ra những chuyện mà chỉ có thần thánh mới làm nổi, nói cách khác là với trí tưởng tượng vô cùng phong phú mới có thể nghĩ ra.*

Nay thì AI có vẻ như làm được những chuyện mà xưa Thi Nại Am chỉ viết được trên con chữ. Tất nhiên ở đây không phải có phép biến người này thành người khác, biến người thành con ong, mà biến người bằng hình. AI có thể làm cho hình ông này nói đúng giọng ông kia. Vậy nên cái sự "giả - thật" đánh lộn sòng đã trở nên khó phân biệt.

Nếu như Tề Thiên biến hình để đánh yêu quái thì ngày nay AI biến hình có thể để xuyên tạc sự thật, khiến nhiều người không thể biết đâu giả đâu thật. Loài người càng văn minh, càng phát minh sáng chế được nhiều thứ, lại quay lại phải đối phó với chính cái phát minh sáng chế của mình. Thế giới hiện đại phải đánh đổi sự văn minh và tiện ích bằng cái giá không phải rẻ.

Chưa nói đến AI, thời đại số với sự sao chép dễ dàng cũng đã khiến nhiều ngành nghệ thuật rất "oải". Anh vẽ ra một bức tranh tuyệt tác ư? Người ta chép ra nó như chơi. Vậy thì anh sẽ bán tranh cho ai, giá bao nhiêu? Các tác phẩm văn học, những bậc thầy về nghiên cứu nghệ thuật cũng có thể trở thành nạn nhân qua ít thao tác như download, copy và paste, rồi "xóa dấu vết" nó đi. Có nghĩa là công nghệ khiến kẻ trộm thuận lợi, còn nghệ thuật chân chính lại khó khăn khi phải bảo vệ mình. Chính bởi vậy mà nhà quản lý phải có giải pháp để quản lý những vấn đề xuất hiện trong thời đại kỷ nguyên số. Làm ra Tề Thiên là để đánh yêu quái, không phải để đánh đồng loại là chuyện thật đáng suy nghĩ.

Đáng mừng là Quốc hội vừa rồi đã ra Luật về lĩnh vực này. Mong sao Luật khi thực thi sẽ khiến xã hội phát triển mà ngăn ngừa được mối nguy, giảm thiểu được nỗi lo. ■

Hội nghị tập huấn báo chí tuyên truyền Đại hội lần thứ XIV của Đảng

Chiều 30.12, tại Hà Nội, Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương tổ chức Hội nghị tập huấn báo chí tuyên truyền Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng theo hình thức trực tiếp kết hợp trực tuyến kết nối với 34 điểm cầu trên cả nước.

Phó Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương, Phó Giám đốc Thường trực Trung tâm báo chí Đại hội XIV Phan Xuân Thủy chủ trì và điều hành hội nghị với sự tham dự của đại diện lãnh đạo các Ban, Bộ, ngành Trung ương cùng đông đảo cán bộ, phóng viên, biên tập viên các cơ quan thông tấn, báo chí từ Trung ương đến địa phương. Phát biểu khai mạc, Phó Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương Phan Xuân Thủy khẳng định đây là thời điểm cao điểm của công tác tuyên truyền nhằm góp phần vào việc chuẩn bị tổ chức thành công Đại hội, tạo ra bầu không khí vui tươi, phấn khởi, nâng cao nhận thức và thống nhất về tư tưởng, hành động trong toàn Đảng, toàn dân, toàn quân.

Phó Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương đề nghị công tác tuyên truyền cần được triển khai với tinh thần đổi mới, tư duy và phương thức mới, trong đó cần quan tâm phát huy vai trò báo chí đa nền tảng, nhất là nền tảng số. Mỗi sản phẩm báo chí tuyên truyền về Đại hội XIV của Đảng phải là một tác phẩm định hướng sâu sắc, hấp dẫn về nội dung và hình thức, có sức lan tỏa mạnh mẽ và có khả năng dẫn dắt dư luận xã hội.

Trong bối cảnh không gian mạng phát triển mạnh với nhiều thông tin nhiễu loạn và các hoạt động chống phá của các thế lực thù địch, Phó Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương Phan Xuân Thủy đề nghị đội ngũ những người làm báo tăng cường trách nhiệm chính trị, đạo đức nghề nghiệp, thể hiện rõ tinh thần của người làm báo cách mạng Việt Nam và làm tốt vai trò người chiến sĩ trên mặt trận tư tưởng văn hóa để củng cố niềm tin của nhân dân...

VIỆT ĐỨC

Cho phép thành lập Trường Đại học Tâm Anh

Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Thành Long vừa ký Quyết định số 2826/QĐ-TTg về việc cho phép thành lập Trường Đại học Tâm Anh. Cụ thể, thành lập Trường Đại học Tâm Anh là cơ sở giáo dục đại học tư thục trực thuộc Công ty cổ phần Bệnh viện Đa khoa Tâm Anh TP.HCM. Trường Đại học Tâm Anh là cơ sở giáo dục đại học tư thục có trụ sở đặt tại tỉnh Tây Ninh, có tư cách pháp nhân, có con dấu và tài khoản riêng. Quyết định có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký ban hành (30.12.2025).

Tại Quyết định số 315/QĐ-TTg, Thủ tướng Chính phủ đã phê duyệt chủ trương cho phép thành lập Trường Đại học Tâm Anh; đồng thời giao Bộ GD&ĐT chủ trì, phối hợp với các Bộ, cơ quan liên quan tổ chức thẩm định Hồ sơ và thẩm định thực tế Đề án thành lập Trường Đại học Tâm Anh theo quy định của pháp luật về điều kiện đầu tư và hoạt động trong lĩnh vực giáo dục và các quy định pháp luật có liên quan, trình Thủ tướng Chính phủ xem xét, quyết định. Trường Đại học Tâm Anh sẽ là trường đại học tổng hợp, bao gồm nhiều lĩnh vực đào tạo, trong đó tập trung các ngành nghề y tế, chăm sóc sức khỏe và các ngành nghề quan trọng khác.

Trường Đại học Tâm Anh được kỳ vọng sẽ góp phần đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao cho lĩnh vực y tế, chăm sóc sức khỏe nói riêng và các lĩnh vực khác nói chung, để đáp ứng yêu cầu về cả số lượng và chất lượng nhân sự của ngành y tế Việt Nam và nhiều ngành nghề đang trên đà phát triển nhanh chóng hiện nay.

T. THƯ

Phấn đấu hoàn thành toàn bộ "Chiến dịch Quang Trung" vào ngày 15.1.2026

● T.SƯƠNG

"Phấn đấu đến ngày 15.1.2026 hoàn thành toàn bộ "Chiến dịch Quang Trung", lập thành tích chào mừng Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIV", Thủ tướng Phạm Minh Chính đã nhấn mạnh như vậy tại Hội nghị sơ kết "Chiến dịch Quang Trung" thần tốc xây dựng lại, sửa chữa nhà ở cho các hộ dân có nhà bị thiệt hại do bão, lũ tại khu vực miền Trung, diễn ra sáng qua 30.12.

Thủ tướng Phạm Minh Chính phát biểu chỉ đạo tại Hội nghị Ảnh: NHẬT BẮC

Hội nghị được tổ chức trực tiếp tại trụ sở Chính phủ, trực tuyến với điểm cầu các tỉnh, thành phố Quảng Trị, Huế, Đà Nẵng, Quảng Ngãi, Gia Lai, Đắk Lắk, Khánh Hòa, Lâm Đồng. Do bão, lũ cuối năm 2025, tại các tỉnh, thành phố từ Hà Tĩnh đến Lâm Đồng có 1.597 nhà dân bị sập, cuốn trôi phải xây lại và 34.759 nhà bị hư hỏng phải sửa chữa. Với mục tiêu Tết này mỗi hộ dân đều phải có nhà đón Tết, Thủ tướng Chính phủ đã phát động "Chiến dịch Quang Trung", với mục tiêu đến ngày 31.12.2025 hoàn thành sửa chữa tất cả các nhà cho người dân có nhà phải sửa chữa và đến ngày 31.1.2026 hoàn thành xây mới toàn bộ nhà cho hộ dân phải xây dựng lại.

Hưởng ứng phát động của Thủ tướng Chính phủ, các Bộ, ngành, cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp và nhân dân đã vào cuộc thần tốc. Do đó, chỉ sau hơn một tháng phát động, đến ngày 30.12, tại các tỉnh đã hoàn thành sửa chữa 34.759 ngôi nhà, đạt 100% mục tiêu đề ra. Cùng với đó đã khởi công xây mới 1.597 ngôi nhà, đạt 100%, trong đó đã hoàn thành 671 nhà, đạt 42%, số nhà đang xây sẽ được hoàn thành trong tháng 1.2026. Kết luận hội nghị, Thủ tướng Phạm Minh Chính nhấn mạnh, "Chiến dịch Quang Trung" là chiến dịch không có tiếng súng nhưng phải chiến thắng và chiến thắng giòn giã. Chỉ sau một tháng phát động, đến nay đã cơ bản hoàn thành giai đoạn 1, cơ bản hoàn thành 100% sửa chữa nhà cho người dân; 100% số nhà phải xây mới đã được khởi công và hoàn thành 42% và cam kết sẽ hoàn thành trước 25.1.2026.

Thủ tướng Chính phủ đánh giá cao, biểu dương Bộ Quốc phòng, Bộ Công an, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các Bộ, ngành, tổ chức chính trị - xã hội, doanh nghiệp, đặc biệt là cấp ủy, chính quyền tám tỉnh, thành phố khu vực miền Trung đã vào cuộc tích cực, với tinh thần, trách nhiệm cao nhất để "Chiến dịch Quang Trung" đạt mục tiêu ban đầu. Cho biết, việc triển khai "Chiến dịch Quang Trung" hiện không có khó khăn, vướng mắc đáng kể, nên với tinh thần "thừa thắng xông lên", Thủ tướng Chính phủ yêu cầu các tỉnh, thành phố, nhất là các tỉnh Đắk Lắk, Gia Lai huy động tổng lực, cả hệ thống chính trị, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị, xã hội, doanh nghiệp, nhân dân, nhất là lực lượng công an, quân đội, dân quân tự vệ, Đoàn thanh niên vào cuộc, chung tay, góp sức, phấn đấu đến ngày 15.1.2026 hoàn thành toàn bộ "Chiến dịch Quang Trung", lập thành tích chào mừng Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIV.

Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo, cùng với thúc đẩy "Chiến dịch Quang Trung", cấp ủy, chính quyền địa phương tiếp tục rà soát, hỗ trợ người dân nếu có các khó khăn trong cuộc sống như thiếu thốn đồ dùng sinh hoạt cơ bản; mua sắm giống cây con, vật tư nông nghiệp để hỗ trợ người dân tái đàn, khôi phục trồng trọt, nuôi trồng thủy sản… khôi phục sản xuất; bảo đảm vệ sinh môi trường; sửa chữa, khôi phục hoạt động các trường học, trạm xá. Các địa phương chủ động giải quyết, nếu vượt thẩm quyền thì báo cáo Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ giải quyết.

Yêu cầu việc hỗ trợ người dân chủ yếu bằng tài chính, đảm bảo công khai, minh bạch, chống lãng phí, tiêu cực, Thủ tướng Phạm Minh Chính lưu ý các cơ quan truyền thông tiếp tục thông tin cổ vũ, động viên và phổ biến cách làm hay, hiệu quả; đồng thời phản ánh tinh thần phấn khởi của người dân, tạo động lực, truyền cảm hứng để cả dân tộc sẵn sàng triển khai thực hiện hiệu quả Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng. ■

Những điểm mới cần lưu ý về thủ tục hành chính trong lĩnh vực di sản văn hóa

Bộ VHTTDL vừa ban hành Quyết định số 4884/QĐ-BVHTTDL về việc công bố thủ tục hành chính mới ban hành, được thay thế, sửa đổi, bổ sung và bị bãi bỏ trong lĩnh vực di sản văn hóa thuộc phạm vi chức năng quản lý của Bộ VHTTDL.

Theo đó, thủ tục hành chính mới ban hành trong lĩnh vực di sản văn hóa thuộc phạm vi chức năng quản lý của Bộ VHTTDL gồm: Thủ tục cấp giấy phép nhập khẩu di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia có nguồn gốc Việt Nam ở nước ngoài về nước; xác nhận di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia nhập khẩu không vì mục đích lợi nhuận; Thủ tục cấp giấy phép làm bản sao bảo vật quốc gia; Thủ tục cấp giấy chứng nhận chuyên gia giám định di vật, cổ vật; Thủ tục cấp giấy phép làm bản sao di vật, cổ vật; Thủ tục cấp lại giấy chứng nhận đủ điều kiện đầu tư kinh doanh di vật, cổ vật;…

Thủ tục hành chính được thay thế trong lĩnh vực di sản văn hóa thuộc phạm vi chức năng quản lý của Bộ VHTTDL gồm: Thủ tục cấp giấy phép mang di vật, cổ vật không thuộc sở hữu nhà nước, sở hữu của tổ chức chính trị, tổ chức chính trị - xã hội ra nước ngoài; Thủ tục cấp giấy phép khai quật khẩn cấp; Thủ tục cấp giấy chứng nhận đủ điều kiện hành nghề tu bổ di tích;… Thủ tục hành chính được sửa đổi, bổ sung trong lĩnh vực di sản văn hóa thuộc phạm vi chức năng quản lý của Bộ VHTTDL là Thủ tục cấp giấy phép hoạt động bảo tàng ngoài công lập.

Thủ tục hành chính bị bãi bỏ trong lĩnh vực di sản văn hóa thuộc phạm vi chức năng quản lý của Bộ VHTTDL gồm: Thủ tục cấp giấy phép thăm dò, khai quật khảo cổ; Thủ tục đưa bảo vật quốc gia thuộc bảo tàng cấp tỉnh, bảo tàng ngoài công lập và tổ chức, cá nhân là chủ sở hữu bảo vật quốc gia ra nước ngoài theo chương trình hợp tác quốc tế để giới thiệu, quảng bá lịch sử, văn hóa, đất nước và con người Việt Nam; Thủ tục công nhận bảo vật quốc gia đối với bảo tàng cấp tỉnh, ban hoặc trung tâm quản lý di tích…

Quyết định này có hiệu lực thi hành kể từ ngày 15.1.2026. Các thủ tục hành chính được công bố tại Quyết định này thay thế các thủ tục hành chính tương ứng đã công bố tại các Quyết định số 3684/QĐ-BVHTTDL ngày 28.12.2022, Quyết định số 3638/QĐ-BVHTTDL ngày 27.11.2023, Quyết định số 945/QĐ-BVHTTDL ngày 9.4.2025, Quyết định số 3955/QĐ-BVHTTDL ngày 9.12.2024.

B.H

Công bố quy hoạch dài hơn 13 km hai bên sông Tô Lịch

Sở Quy hoạch - Kiến trúc Hà Nội phối hợp với Viện Quy hoạch xây dựng Hà Nội vừa tổ chức hội nghị công bố hai đồ án quy hoạch chi tiết hai bên bờ tuyến sông Tô Lịch.

Hai đồ án quy hoạch được lập trên cơ sở nghiên cứu tổng thể toàn tuyến sông Tô Lịch, bảo đảm đồng bộ giữa cải tạo cảnh quan, tổ chức không gian đô thị và giải quyết căn bản bài toán môi trường nước. Đồ án quy hoạch chi tiết hai bên bờ sông Tô Lịch, đoạn đường nhánh nút giao Hoàng Quốc Việt - Võ Chí Công đến cầu Mới (gần Ngã Tư Sở) có chiều dài 6,2 km. Khu vực nghiên cứu có quy mô khoảng 324.006m2, kết nối với các trục giao thông quan trọng như Võ Chí Công, Bưởi, Láng, Nguyễn Trãi, góp phần tạo nên trục không gian mở xuyên suốt khu vực phía Tây và Tây Nam nội đô.

Theo đồ án, việc xây dựng mới được kiểm soát chặt chẽ, ưu tiên không gian cây xanh, mặt nước và các công trình phục vụ cộng đồng; chỉ cho phép bố trí các công trình quy mô nhỏ, tối đa một tầng như ki ốt dịch vụ, chòi nghỉ, nhà vệ sinh công cộng, công trình phụ trợ trong các ô đất cây xanh. Không gian cảnh quan được tổ chức theo từng đoạn, gắn với đặc trưng lịch sử và hiện trạng khu vực. Đoạn từ Hoàng Quốc Việt đến Cầu Giấy, khu vực đầu nguồn sông Tô Lịch, được định hướng hình thành các không gian công cộng lớn, quảng trường. Đoạn từ Cầu Giấy đến đường Nguyễn Trãi được xác định là không gian văn hóa, gắn với các giá trị truyền thống và lễ hội.

Đoạn từ Ngã Tư Sở đến hết đoạn phân nhánh Linh Đàm và sông Nhuệ, có chiều dài 7 km, phạm vi nghiên cứu khoảng 459.437m2. Quy hoạch xác định rõ nguyên tắc kế thừa hiện trạng, cải tạo, chỉnh trang các khu đất cây xanh, công viên, khu thể dục thể thao hiện có, đồng thời bổ sung các không gian công cộng mới, bảo đảm sự gắn kết hài hòa với khu dân cư xung quanh. Cụ thể, đoạn từ đường Nguyễn Trãi đến Vành đai 3 được định hướng phát triển các hoạt động thương mại, dịch vụ, ẩm thực ven sông. Đoạn từ Vành đai 3 đến cầu Thanh Liệt được định hướng trở thành không gian sinh thái, thư giãn, vui chơi giải trí.

Về giao thông, hệ thống đường hai bên sông tiếp tục sử dụng các tuyến hiện có, đồng bộ với dự án chỉnh trang toàn tuyến. Tuyến monorail nhánh 2 Giáp Bát - Thanh Liệt - Phú Lương được quy hoạch dọc phía Đông sông Tô Lịch, đoạn từ đường Phan Trọng Tuệ đến nhánh rẽ sông Lừ, góp phần tăng cường năng lực giao thông công cộng khu vực. TP Hà Nội đặt mục tiêu hoàn thành các hạng mục chính trong giai đoạn từ năm 2026 đến đầu 2027. Đồng thời, đơn vị tư vấn tiếp tục hoàn thiện quy hoạch giai đoạn 3, từ Cầu Bươu đến cửa sông Hồng, nhằm hoàn chỉnh toàn tuyến sông Tô Lịch, kết nối đồng bộ hệ thống cây xanh, mặt nước và các không gian công cộng, từng bước kiến tạo một "lá phổi xanh" mới cho Thủ đô.

N.H

Thành lập Bảo tàng Lịch sử Đảng bộ tỉnh Cà Mau

Ngày 30.12, Tỉnh ủy, UBND tỉnh Cà Mau tổ chức lễ công bố quyết định thành lập Bảo tàng Lịch sử Đảng bộ tỉnh Cà Mau tại số 1, đường Nguyễn Tất Thành, phường Bạc Liêu (trụ sở Tỉnh ủy Bạc Liêu cũ). Đây là nơi lưu giữ, bảo tồn và trưng bày có hệ thống các tư liệu, hiện vật, hình ảnh phản ánh quá trình hình thành, phát triển và đấu tranh cách mạng của Đảng bộ, quân và nhân dân tỉnh Cà Mau qua các thời kỳ.

Xuất phát từ yêu cầu thực tiễn và trách nhiệm đối với lịch sử, việc thành lập Bảo tàng lịch sử Đảng bộ tỉnh Cà Mau là hết sức cần thiết và có ý nghĩa sâu sắc. Bảo tàng sẽ là nơi lưu giữ, bảo tồn và trưng bày có hệ thống các tư liệu, hiện vật, hình ảnh phản ánh quá trình hình thành, phát triển và đấu tranh cách mạng của Đảng bộ, quân và nhân dân tỉnh Cà Mau qua các thời kỳ lịch sử. Không chỉ dừng lại ở việc trưng bày hiện vật, Bảo tàng Lịch sử Đảng bộ tỉnh Cà Mau còn là thiết chế văn hóa, giáo dục quan trọng, góp phần tuyên truyền, giáo dục truyền thống, bồi đắp lý tưởng cách mạng, lòng yêu nước, ý chí tự lực, tự cường, tinh thần đoàn kết và khát vọng vươn lên cho cán bộ, đảng viên, lực lượng vũ trang và các tầng lớp nhân dân, nhất là thế hệ trẻ.

Phát biểu tại buổi lễ, ông Ngô Vũ Thăng, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Cà Mau nhấn mạnh, đây là sự kiện có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, thể hiện sự quan tâm sâu sắc của Tỉnh ủy, UBND tỉnh Cà Mau đối với công tác bảo tồn, gìn giữ và phát huy giá trị lịch sử, văn hóa, truyền thống cách mạng của quê hương Cà Mau anh hùng.

C.ĐA

Đà Nẵng hoàn thành sửa chữa 100% nhà bị hư hỏng do thiên tai

Theo báo cáo mới nhất do Phó Chủ tịch UBND thành phố Đà Nẵng Trần Nam Hưng ký, toàn thành phố đã sửa chữa xong 361/361 nhà bị hư hỏng do thiên tai, đạt 100% (tăng 54 nhà so với báo cáo trước đó). Toàn thành phố có 144 nhà bị sập đổ do lũ cuốn trôi, phải xây dựng lại. Hiện, toàn bộ số nhà này đã được khởi công và đang được thực hiện quyết liệt để hoàn thành. Trong đó, 19 nhà đã hoàn thành việc xây dựng lại, đạt 13% khối lượng; còn 125 nhà đang được đẩy nhanh tiến độ xây dựng, dự kiến sẽ hoàn thành trước thời hạn là ngày 31.1.2026.

Theo báo cáo của các địa phương, đơn vị trực tiếp thực hiện "Chiến dịch Quang Trung", thời gian qua, việc các xã miền núi có mưa nhiều, đường sá sạt lở khiến công tác xây dựng lại nhà cho người dân mất nhiều thời gian hơn so với dự kiến. Tuy nhiên, các lực lượng đã triển khai nhiều giải pháp để "vượt nắng, thắng mưa", đảm bảo đúng tiến độ xây dựng nhà cho nhân dân. Đối với các vùng còn nguy cơ sạt lở, các địa phương đã chủ động triển khai phương án xây dựng nhà lắp ghép cho các gia đình bị chia cắt giao thông, chưa có đường vận chuyển vật liệu xây dựng. Song song với việc xây sửa nhà, các xã đã triển khai xây dựng ngay các khu tái định cư an toàn để đảm bảo ổn định sinh kế cho người dân…

P.V

Chương trình tiết kiệm, chống lãng phí năm 2026 của Bộ VHTTDL

● **L.SƠN**

"Tăng cường công tác tuyên truyền của các cơ quan báo chí về nhiệm vụ tiết kiệm, chống lãng phí; Xây dựng văn hóa tiết kiệm, chống lãng phí trong các cơ quan, tổ chức, đơn vị".

Bộ VHTTDL vừa ban hành Quyết định số 4934/QĐ-BVHTTDL về việc Ban hành Chương trình tiết kiệm, chống lãng phí năm 2026 của Bộ VHTTDL, đã nhấn mạnh như trên. Chương trình nhằm thực hiện kiên quyết, đồng bộ, có hiệu quả công tác tiết kiệm, chống lãng phí (TK, CLP) phấn đấu đạt kết quả cao nhất.

Bộ VHTTDL yêu cầu Chương trình TK, CLP xác định rõ nhiệm vụ, trách nhiệm của từng cơ quan, đơn vị, đặc biệt là trách nhiệm của người đứng đầu để từ đó đề ra giải pháp xây dựng kế hoạch hành động, tổ chức triển khai, kiểm tra, giám sát, đánh giá việc thực hiện Chỉ thị số 27-CT/TW ngày 25.12.2023 của Bộ Chính trị về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thực hành TK, CLP đạt hiệu quả cao nhất, qua đó tạo điều kiện chuyển biến mạnh mẽ, tích cực trong nhận thức về công tác TK, CLP tại Bộ VHTTDL, góp phần nâng cao hiệu quả, hiệu lực huy động, phân bổ, quản lý, sử dụng, giám sát, kiểm tra, kiểm soát các nguồn lực kinh tế - xã hội.

Tiếp tục triển khai nghiêm túc Chỉ thị số 27-CT/TW ngày 25.12.2023 của Bộ Chính trị về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thực hành TK, CLP; Nghị quyết số 98/NQ-CP ngày 26.6.2024 của Chính phủ ban hành Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Chỉ thị số 27-CT/TW ngày 25.12.2023 của Bộ Chính trị về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thực hành TK, CLP; Thực hiện nghiêm túc Quyết định số 1679/QĐBVHTTDL ngày 3.6.2025 về Ban hành Kế hoạch thực hiện Chiến lược quốc gia về phòng, chống lãng phí đến năm 2035 của Bộ VHTTDL.

Trong đó, nhiệm vụ trọng tâm phấn đấu thực hiện cao nhất các mục tiêu, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội năm 2026 do Chính phủ đề ra; Tăng cường kỷ luật, kỷ cương trong quản lý, sử dụng tài chính, ngân sách, điều hành chi ngân sách nhà nước theo dự toán chặt chẽ, bảo đảm tiết kiệm, hiệu quả, tiết kiệm chi, nhất là chi thường xuyên, TK, CLP, sử dụng hiệu quả các nguồn lực tài chính, sắp xếp, tinh gọn bộ máy; Quản lý chặt chẽ việc sử dụng vốn ngân sách nhà nước, thực hiện quyết toán ngân sách nhà nước hằng năm. Tăng cường quản lý, sử dụng tài sản công, đảm bảo đúng tiêu chuẩn, định mức, chế độ và phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ, tập trung và việc sắp xếp, xử lý tài sản, đặc biệt là nhà, đất gắn với việc sắp xếp, tổ chức tinh gọn bộ máy; Đẩy mạnh phân bổ, triển khai thực hiện và giải ngân vốn đầu tư công, nhất là các chương trình, dự án, công trình quan trọng quốc gia, các chương trình mục tiêu quốc gia, các công trình mang tính kết nối liên tỉnh, liên vùng, liên quốc gia, quốc tế. Tập trung rà soát, kiên quyết loại bỏ những dự án kém hiệu quả, dự án chưa thật sự cần thiết, cấp bách, ưu tiên vốn cho các dự án trọng điểm, cấp bách, tạo động lực cho phát triển nhanh và bền vững.

Hoàn thành sắp xếp tổ chức tinh gọn bộ máy theo đúng mục tiêu, yêu cầu đề ra gắn với tinh giản biên chế và cơ cấu lại, nâng cấp chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức, nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới; Đẩy mạnh phân cấp, phân quyền gắn với nâng cao khả năng tự lực, tự cường, tự chịu trách nhiệm tại các đơn vị thuộc Bộ; Tập trung rà soát, đề xuất các biện pháp khắc phục những hạn chế, bất cập trong hệ thống pháp luật về TK, CLP nhất là những lĩnh vực dễ phát sinh lãng phí. Ưu tiên nguồn lực, trí lực, chuẩn bị nhân lực, tập trung thực hiện nhiệm vụ chuyển đổi số, hiện đại hóa về công nghệ thông tin được đồng bộ, thông suốt; Tăng cường công tác kiểm tra việc thực hiện chính sách, pháp luật về TK, CLP, nhất là trong lĩnh vực đất đai, đầu tư, xây dựng, tài chính công, tài sản công. Thu hồi triệt để các dự án treo, tài sản thất thoát, vi phạm theo các kết luận, kiến nghị của cơ quan thanh tra, kiểm tra, kiểm toán; Tăng cường công tác tuyên truyền của các cơ quan báo chí về nhiệm vụ TK, CLP; Xây dựng văn hóa TK, CLP trong các cơ quan, tổ chức, đơn vị.

Để thực hiện nhiệm vụ trên, Bộ VHTTDL đề nghị cần tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo về TK, CLP; Hoàn thiện quy định pháp luật liên quan đến công tác TK, CLP; Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong công tác quản lý, tiết kiệm nguồn lực; Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức về TK, CLP; Tăng cường công tác tổ chức TK, CLP trên các lĩnh vực; Tăng cường kiểm tra, kiểm toán, xử lý nghiêm các vi phạm quy định về TK, CLP.

Căn cứ Chương trình tổng thể về TK, CLP năm 2026 của Bộ VHTTDL, thủ trưởng các đơn vị xây dựng Chương trình TK, CLP năm 2026 của đơn vị mình chậm nhất sau 30 ngày kể từ ngày Chương trình tổng thể về TK, CLP năm 2026 của Bộ được ban hành.■

Thời tiết dịp Tết Dương lịch, vùng núi Bắc Bộ có nơi dưới 11 độ C

Nhận định về diễn biến thời tiết dịp nghỉ Tết Dương lịch 2026, Phó Trưởng phòng Dự báo thời tiết, Trung tâm Dự báo khí tượng thủy văn Quốc gia Vũ Anh Tuấn cho biết, nhiều khu vực có mưa dông, cục bộ có nơi mưa to, riêng Bắc Bộ, Bắc Trung Bộ sáng sớm có sương mù, trời tiếp tục rét, vùng núi có nơi rét đậm với nhiệt độ dưới 11 độ C.

Cụ thể, khu vực Bắc Bộ, ngày 31.12 - 1.1.2026 có mưa vài nơi, sáng sớm có sương mù và sương mù nhẹ rải rác; riêng khu vực Đông Bắc Bộ từ đêm 31.12 - 1.1.2026 có mưa, mưa nhỏ rải rác, trời rét. Nhiệt độ thấp nhất14-18 độ C, vùng núi có nơi dưới 13 độ C. Nhiệt độ cao nhất 20-24 độ C, có nơi trên 24 độ C, riêng khu vực Đông Bắc ngày 1.1.2026 có nhiệt độ dao động từ 19-22 độ C. Từ ngày 2 - 4.1.2026 có mưa vài nơi, trời rét, vùng núi, trung du trời rét đậm, có nơi rét hại. Nhiệt độ thấp nhất 12-16 độ C, vùng núi có nơi dưới 11 độ C. Nhiệt độ cao nhất 18-22°C, có nơi trên 22 độ C.

Các tỉnh, thành phố từ Thanh Hóa đến Huế ngày 31.12 - 1.1.2026 có mưa vài nơi, sáng sớm có sương mù và sương mù nhẹ rải rác; riêng phía Bắc ngày 1.1.2026 có mưa, mưa nhỏ rải rác. Phía Bắc trời rét, phía Nam trời lạnh. Nhiệt độ thấp nhất 17-20 độ C. Nhiệt độ cao nhất 23-27 độ C. Từ ngày 2 - 4.1.2026, phía Bắc có mưa vài nơi; phía Nam có mưa, mưa rào và có nơi có dông, cục bộ có nơi mưa to, trời rét. Nhiệt độ thấp nhất 14-18 độ C. Nhiệt độ cao nhất 19-23 độ C. Duyên hải Nam Trung Bộ, ngày 31.12 - 1.1.2026, ngày nắng, đêm có mưa rào vài nơi. Nhiệt độ thấp nhất 20-24 độ C. Nhiệt độ cao nhất phía Bắc 25-28 độ C, phía Nam 28-31 độ C. Từ ngày 2 - 4.1.2026 có mưa, mưa rào và có nơi có dông, cục bộ có nơi mưa to. Phía Bắc trời lạnh. Nhiệt độ thấp nhất phía Bắc 19-22 độ C, phía Nam 22-24 độ C. Nhiệt độ cao nhất phía Bắc 24-26 độ C, phía Nam 27-30 độ C...

V.D

VỀ BỘ TIÊU CHÍ XÂY DỰNG GIA ĐÌNH HẠNH PHÚC TẠI TP.HCM:

Cách tiếp cận còn nặng hành chính hóa

● **Bài, ảnh: THÙY TRANG**

Một trong những hạn chế đáng chú ý là việc đo lường mức độ hạnh phúc gia đình hiện nay vẫn còn nặng về cảm tính, thiếu các công cụ định lượng khoa học. Nhiều tiêu chí còn định tính, khó lượng hóa, chưa phản ánh đầy đủ đặc điểm của các nhóm gia đình đa dạng trong một đô thị đông dân.

Hôm qua 30.12, Ban Văn hóa - Xã hội, HĐND TP.HCM phối hợp với Sở VHTT TP.HCM cùng Trường ĐH KHXH&NV (ĐHQG TP.HCM) tổ chức hội thảo khoa học "Nâng cao hiệu quả thực hiện Bộ tiêu chí xây dựng gia đình hạnh phúc tại TP.HCM", đã nhận định như trên.

Quang cảnh hội thảo

Địa phương đầu tiên triển khai Bộ tiêu chí

Ông Huỳnh Thanh Nhân, Phó Chủ tịch HĐND TP.HCM nhấn mạnh, gia đình là tế bào của xã hội, là môi trường quan trọng nhất hình thành nhân cách con người, đồng thời là nơi nuôi dưỡng, bảo tồn và lan tỏa các giá trị đạo đức, văn hóa và tinh thần dân tộc. Trong tiến trình phát triển đô thị, gia đình tiếp tục giữ vai trò nền tảng, quyết định chất lượng nguồn nhân lực và sự bền vững của xã hội.

Theo ông Nhân, quá trình đô thị hóa nhanh, hội nhập quốc tế sâu rộng và tác động mạnh mẽ của công nghệ số đang làm thay đổi cấu trúc, chức năng và các mối quan hệ trong gia đình. Bên cạnh những cơ hội nâng cao chất lượng sống, gia đình ở đô thị cũng phải đối mặt với nhiều thách thức mới như áp lực kinh tế, sự xung đột về thời gian, khoảng cách thế hệ, tác động của mạng xã hội và nguy cơ đứt gãy các giá trị truyền thống. Trước yêu cầu giữ gìn và phát huy giá trị gia đình trong bối cảnh mới, năm 2021, UBND TP.HCM đã phê duyệt Đề án "Nghiên cứu xây dựng tiêu chí đánh giá gia đình hạnh phúc ở TP.HCM giai đoạn 2021-2030". TP.HCM trở thành địa phương đầu tiên trong cả nước triển khai Bộ tiêu chí gia đình hạnh phúc với 5 nhóm tiêu chí cốt lõi: Ứng xử trong gia đình; Điều kiện cơ sở vật chất; Điều kiện tinh thần; Tiêu chí giáo dục; Y tế và chăm sóc sức khỏe.

Ông Lê Văn Thái, Phó Giám đốc Sở VHTT TP.HCM cho biết, sau 5 năm triển khai, công tác tuyên truyền Bộ tiêu chí được đầu tư với nhiều hình thức đa dạng, gắn với thực tiễn đời sống đô thị. Nhiều địa phương đã chủ động lồng ghép nội dung Bộ tiêu chí vào phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa", chương trình "Giảm nghèo bền vững", "Xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh", qua đó lan tỏa các giá trị gia đình hạnh phúc trong cộng đồng dân cư.

Bên cạnh những kết quả đạt được, nhiều ý kiến tại hội thảo cũng thẳng thắn chỉ ra những hạn chế, vướng mắc trong quá trình triển khai Bộ tiêu chí. Một hạn chế đáng chú ý là việc đo lường mức độ hạnh phúc gia đình hiện nay vẫn còn nặng về cảm tính, thiếu các công cụ định lượng khoa học. Nhiều tiêu chí mang tính định tính, khó lượng hóa, chưa phản ánh đầy đủ đặc điểm của các nhóm gia đình đa dạng trong một đô thị đông dân, năng động như TP.HCM…

Bộ tiêu chí vừa thừa vừa thiếu

Chia sẻ tại hội thảo, GS.TSKH Trần Ngọc Thêm, giảng viên cao cấp Trường ĐH KHXH&NV cho rằng, Bộ tiêu chí xây dựng gia đình hạnh phúc hiện nay còn bộc lộ nhiều hạn chế, khiến việc triển khai khó đi vào thực tiễn. "Bộ tiêu chí còn quá dài, thiếu tinh gọn, nhiều nội dung trùng lặp, gây khó nhớ và khó áp dụng cho cả người dân lẫn cán bộ cơ sở. Nội dung chủ yếu được xây dựng trên mô hình gia đình truyền thống, chưa phản ánh đầy đủ sự đa dạng của các loại hình gia đình hiện đại; đồng thời còn có sự nhập nhằng giữa khái niệm giá trị, nghĩa vụ và quyền lợi", theo GS Trần Ngọc Thêm.

Ông cũng chỉ ra một số giá trị cốt lõi như an toàn gia đình, phòng chống bạo lực, phân biệt đối xử chưa được đặt đúng vị trí, trong khi nội dung giáo dục còn hẹp, chưa chú trọng học tập suốt đời và sự học hỏi hai chiều giữa các thế hệ. Cách tiếp cận hiện nay cũng mang nặng tính hành chính hóa, thiên về giữ gìn truyền thống một cách tĩnh tại, trong khi hạnh phúc gia đình cần được nhìn nhận từ sự cảm nhận chủ quan của mỗi cá nhân. Từ kinh nghiệm quốc tế, GS Trần Ngọc Thêm dẫn chứng, nhiều quốc gia như Singapore hay Bhutan không xây dựng bộ tiêu chuẩn gia đình theo cách hành chính. Thay vào đó, họ tôn trọng quyền cá nhân và không gian riêng tư của gia đình, Nhà nước tập trung vào việc xây dựng khung chính sách phúc lợi và các chương trình hỗ trợ thiết thực như nhà ở, tư vấn gia đình, dịch vụ chăm sóc trẻ em,… với định hướng xuyên suốt là tạo sự cân bằng giữa công việc và cuộc sống.

> *"Một số giá trị cốt lõi như an toàn gia đình, phòng chống bạo lực, phân biệt đối xử chưa được đặt đúng vị trí, trong khi nội dung giáo dục còn hẹp, chưa chú trọng học tập suốt đời và sự học hỏi hai chiều giữa các thế hệ.*
>
> *Cách tiếp cận hiện nay cũng mang nặng tính hành chính hóa, thiên về giữ gìn truyền thống một cách tĩnh tại, trong khi hạnh phúc gia đình cần được nhìn nhận từ sự cảm nhận chủ quan của mỗi cá nhân..."*
>
> **(GS.TSKH TRẦN NGỌC THÊM)**

Trên cơ sở đó, GS Trần Ngọc Thêm đề xuất giải pháp trước mắt là tinh gọn Bộ tiêu chí theo hướng ngắn gọn, dễ nhớ, dễ thực hiện, tập trung vào 5 nhóm nội dung cốt lõi: Ứng xử gắn kết dựa trên tôn trọng, bình đẳng, yêu thương, chia sẻ và không bạo lực; Điều kiện vật chất ổn định với nơi ở an toàn, lao động phù hợp và kinh tế không thiếu hụt kéo dài; Đời sống tinh thần an lành, tôn trọng cá tính, duy trì sinh hoạt chung và tham gia không gian sinh hoạt cộng đồng… Về lâu dài, cần thay đổi căn bản tư duy quản lý, chuyển từ việc đo lường hạnh phúc bằng các chuẩn mực đạo đức khô cứng sang cách tiếp cận lấy khả năng "sống tốt" và sự hài lòng của các thành viên làm thước đo.

"Thay vì đo lường hạnh phúc gia đình bằng những chuẩn mực đạo đức khô cứng, cần chuyển sang cách tiếp cận mới, lấy khả năng "sống tốt" và đặc biệt là "nụ cười" của các thành viên làm thước đo. Hạnh phúc không chỉ dừng ở no ấm mà phải hướng tới sự phồn vinh; thước đo chân thực nhất của tình yêu và hạnh phúc là khi các thành viên vẫn có thể tươi cười, nắm chặt tay nhau ngay cả trong lúc khó khăn về kinh tế. Mỗi gia đình cần được tôn trọng sự khác biệt, không hành chính hóa hay chuẩn hóa hạnh phúc, mà để họ tự kiến tạo theo hoàn cảnh riêng. Quản lý nhà nước cũng cần chuyển trọng tâm từ xếp loại sang hỗ trợ, giảm áp đặt chuẩn mực đạo đức, tăng dịch vụ xã hội, giảm kiểm tra và trao quyền nhiều hơn cho người dân", GS.TSKH Trần Ngọc Thêm nhấn mạnh.

Cần được xác định nhiệm vụ chiến lược

TS Nguyễn Minh Nhựt, Phó Trưởng ban Văn hóa - Xã hội, HĐND TP.HCM, đại diện nhóm nghiên cứu đã trình bày cơ sở lý luận và thực tiễn hình thành hệ thống chỉ số đo lường 5 tiêu chí gia đình hạnh phúc trên địa bàn thành phố. Nhóm nghiên cứu cho rằng, trong bối cảnh TP.HCM đang đẩy mạnh xây dựng gia đình và nâng cao chất lượng sống đô thị, việc xây dựng hệ thống chỉ số đo lường khoa học, chuẩn hóa là yêu cầu cấp thiết.

PGS.TS Đỗ Ngọc Anh, nguyên Hiệu trưởng Trường ĐH Văn hóa TP.HCM cho rằng, giai đoạn 2026-2030 vẫn là thời gian TP.HCM tiếp tục thí điểm, hoàn thiện Bộ tiêu chí gia đình hạnh phúc, đồng thời triển khai Bộ chỉ số gia đình hạnh phúc do Bộ VHTTDL ban hành. Vấn đề quan trọng là phải phát hiện được những vấn đề mới phát sinh từ thực tiễn đời sống đô thị, từ đó hoàn thiện một hệ tiêu chí vừa phù hợp với bối cảnh chung của Việt Nam, vừa đo lường và đánh giá được mức độ hạnh phúc của gia đình.

Theo PGS.TS Phan Anh Tú, Trưởng khoa Văn hóa học, Trường ĐH KHXH&NV: "Để gia tăng hiệu quả thực hiện Bộ tiêu chí xây dựng gia đình hạnh phúc tại TP.HCM, cần triển khai các giải pháp toàn diện và đồng bộ, đồng thời lồng ghép các cơ chế hỗ trợ xã hội, truyền thông, giáo dục và công nghệ thông tin phù hợp với đặc thù đô thị lớn, đa văn hóa và năng động này".

GS.TS Ngô Thị Phương Lan, Hiệu trưởng Trường ĐH KHXH&NV nhận định, hội thảo đã đáp ứng đúng yêu cầu đặt ra trong giai đoạn hiện nay, khi thành phố cần đánh giá khách quan những kết quả đạt được, đồng thời nhận diện rõ các khó khăn, thách thức trong việc đưa Bộ tiêu chí vào đời sống thực tiễn. Các ý kiến thống nhất cho rằng, xây dựng và hoàn thiện Bộ tiêu chí gia đình hạnh phúc cần tiếp cận theo hướng khoa học, đo lường được, chuẩn hóa công cụ đánh giá, ứng dụng công nghệ số, đồng thời bảo đảm sự hài hòa giữa giá trị truyền thống của gia đình Việt Nam và các giá trị tiến bộ của xã hội hiện đại.

"Hội thảo góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả triển khai Bộ tiêu chí xây dựng gia đình hạnh phúc tại TP.HCM, đồng thời khẳng định xây dựng gia đình hạnh phúc không chỉ là phong trào mà là nhiệm vụ chiến lược, gắn với mục tiêu phát triển con người của thành phố trong giai đoạn mới", GS Phương Lan nhấn mạnh. ■

Những xu hướng lớn định hình du lịch MICE toàn cầu

● VŨ AN

"Bức tranh"du lịch kết hợp hội nghị, hội thảo, khen thưởng, sự kiện (MICE) thế giới đang chuyển động mạnh mẽ, cho thấy MICE đã vượt ra khỏi vai trò "ngành hỗ trợ du lịch", để trở thành một trụ cột kinh tế dịch vụ mang tính chiến lược.

Từ "ngành hỗ trợ" trở thành trụ cột

Những xu hướng, giải pháp phát triển ngành du lịch MICE toàn cầu vừa được đưa ra tại Hội nghị thượng đỉnh du lịch kết hợp sự kiện và kinh doanh toàn cầu - Meet Global MICE Congress (MGMC) 2025, tổ chức tại Moscow (Liên bang Nga). Với quy mô hơn 2.500 đại biểu từ 37 quốc gia, 8.000 cuộc gặp B2B và sự hiện diện áp đảo của các nhà hoạch định chính sách, lãnh đạo doanh nghiệp, MGMC 2025 cho thấy vai trò quan trọng của du lịch MICE trong các nền kinh tế trên thế giới.

Điểm chung trong cách tiếp cận của nhiều quốc gia là nhìn nhận MICE như một công cụ thu hút dòng khách chi tiêu cao, nhóm khách có khả năng lưu trú dài ngày, sử dụng dịch vụ đa dạng và tạo hiệu ứng lan tỏa sâu rộng tới các lĩnh vực vận tải, lưu trú cao cấp, ẩm thực, công nghiệp sáng tạo, công nghệ và thương mại. Trong bối cảnh kinh tế toàn cầu biến động, MICE được xem là "điểm tựa tăng trưởng ổn định", ít phụ thuộc vào mùa vụ và có sức chống chịu cao trước các cú sốc.

Từ các phiên thảo luận tại MGMC 2025, có thể nhận diện một số xu hướng chủ đạo đang tái cấu trúc ngành MICE thế giới. Thứ nhất, MICE gắn chặt với kinh tế trải nghiệm và sáng tạo. Hội nghị, triển lãm hay sự kiện khen thưởng không còn dừng ở không gian họp hành, mà được thiết kế như một "hành trình trải nghiệm", nơi yếu tố văn hóa bản địa, nghệ thuật trình diễn, ẩm thực và công nghệ được tích hợp để tạo dấu ấn cảm xúc mạnh mẽ.

Thứ hai, công nghệ trở thành "xương sống" của MICE hiện đại. Trí tuệ nhân tạo, phân tích dữ liệu lớn, công nghệ thần kinh, mô hình tổ chức kết hợp trực tiếp, trực tuyến giúp cá nhân hóa trải nghiệm, tối ưu hóa quản trị sự kiện và mở rộng phạm vi tiếp cận toàn cầu. Điều này lý giải vì sao nhiều quốc gia coi MICE là một phần của hệ sinh thái đổi mới sáng tạo, gắn với chuyển đổi số quốc gia.

Việt Nam có hệ thống cơ sở lưu trú du lịch khá tốt để tổ chức các sự kiện MICE quốc tế Ảnh HOÀNG HÀ

Thứ ba, cạnh tranh điểm đến MICE ngày càng mang tính chiến lược quốc gia. Moscow, Doha, Dubai, Singapore hay Seoul đều xây dựng hình ảnh MICE gắn với bản sắc riêng, được hỗ trợ bởi chính sách visa thuận lợi, hạ tầng đồng bộ và sự vào cuộc mạnh mẽ của khu vực công. MICE trở thành công cụ quảng bá hình ảnh quốc gia hiệu quả, nơi "quyền lực mềm" được triển khai tinh tế thông qua các sự kiện toàn cầu.

Nhiều quốc gia chọn du lịch MICE là trụ cột của ngành kinh tế

Để MICE Việt Nam bứt phá

Thực tế tại MGMC 2025 cho thấy, các quốc gia từ Trung Đông, Nam Á, châu Phi đến Đông Nam Á đều coi MICE là đòn bẩy nâng cấp cấu trúc du lịch. Nhóm khách MICE thường có mức chi tiêu cao hơn khách du lịch thuần túy, sử dụng nhiều dịch vụ cao cấp, đồng thời kéo theo các đoàn doanh nghiệp, truyền thông, nhà đầu tư. Đáng chú ý, hơn 70% đại biểu tham dự MGMC 2025 là lãnh đạo cấp cao và người ra quyết định. Điều này cho thấy MICE vừa tạo doanh thu trực tiếp, vừa mở ra các cơ hội hợp tác kinh tế, đầu tư, thương mại những giá trị gia tăng vượt xa con số thống kê du lịch thông thường.

Từ góc nhìn Việt Nam, những gì diễn ra tại MGMC 2025 đặt ra một câu hỏi lớn: Làm thế nào để MICE thực sự trở thành một trụ cột kinh tế dịch vụ, thay vì chỉ là phân khúc bổ trợ cho du lịch nghỉ dưỡng? Việt Nam sở hữu nhiều lợi thế nền tảng đó là môi trường chính trị ổn định, vị trí kết nối thuận lợi trong khu vực châu Á - Thái Bình Dương, hệ thống khách sạn, trung tâm hội nghị ngày càng được đầu tư tại Hà Nội, TP.HCM, Đà Nẵng, Phú Quốc, Nha Trang. Bên cạnh đó là kho tàng văn hóa đa dạng, đủ khả năng tạo nên những "câu chuyện điểm đến" hấp dẫn cho MICE.

Tuy nhiên, khoảng cách giữa tiềm năng và vị thế vẫn còn rõ rệt. Việt Nam chưa có nhiều sự kiện MICE mang tầm thương hiệu quốc tế, chưa hình thành mạng lưới xúc tiến MICE chuyên nghiệp và thiếu một chiến lược quốc gia đủ mạnh để điều phối các nguồn lực.

Từ kinh nghiệm quốc tế và những gợi mở sau MGMC 2025, có thể đề xuất một số hướng đi mang tính khả thi cho du lịch MICE Việt Nam trong thời gian tới. Trong đó, cần xây dựng chiến lược quốc gia về MICE như một cấu phần của kinh tế dịch vụ cao cấp. MICE cần được đặt trong tổng thể chiến lược phát triển du lịch chất lượng cao, gắn với mục tiêu thu hút khách chi tiêu lớn, nâng giá trị gia tăng và giảm phụ thuộc vào tăng trưởng số lượng.

Hình thành cơ chế điều phối mạnh giữa Nhà nước và doanh nghiệp. Kinh nghiệm quốc tế cho thấy vai trò "nhạc trưởng" của cơ quan quản lý nhà nước trong xúc tiến, đấu thầu sự kiện lớn, hỗ trợ thủ tục, visa và truyền thông quốc gia là yếu tố quyết định. Doanh nghiệp đóng vai trò triển khai sáng tạo, chuyên nghiệp và linh hoạt. Đầu tư có trọng điểm vào hạ tầng và sản phẩm MICE đặc thù. Không chạy theo số lượng trung tâm hội nghị, mà tập trung xây dựng những tổ hợp MICE - nghỉ dưỡng - văn hóa - thể thao đủ sức cạnh tranh khu vực, gắn với bản sắc địa phương và trải nghiệm độc đáo.

Nâng cao năng lực nguồn nhân lực MICE. Từ đội ngũ tổ chức sự kiện, quản trị điểm đến đến nhân lực công nghệ, truyền thông, Việt Nam cần một thế hệ làm MICE chuyên nghiệp, am hiểu quốc tế và có khả năng "đặt Việt Nam vào bản đồ lựa chọn" của các tập đoàn toàn cầu. Chủ động tham gia và hiện diện tại các diễn đàn MICE quốc tế. Việc theo dõi, kết nối và học hỏi từ các nền tảng như MGMC không chỉ để quảng bá hình ảnh, mà còn để tham gia sâu vào chuỗi giá trị toàn cầu của ngành MICE.

MGMC 2025 cho thấy một thực tế rõ ràng: Quốc gia nào coi MICE là trụ cột kinh tế dịch vụ, quốc gia đó sẽ nắm lợi thế trong cuộc cạnh tranh điểm đến toàn cầu. Với Việt Nam, MICE không phải là "cuộc chơi xa xỉ", mà là một lựa chọn chiến lược để nâng tầm du lịch, mở rộng không gian tăng trưởng và lan tỏa lợi ích tới nhiều ngành kinh tế liên quan. Vấn đề còn lại nằm ở quyết tâm chính sách, cách tổ chức thực hiện và khả năng kết nối các nguồn lực. Khi những điều kiện ấy hội tụ, du lịch MICE hoàn toàn có thể trở thành một mũi nhọn mới, đưa Việt Nam tiến gần hơn tới vị thế điểm đến sự kiện, kinh doanh tầm khu vực và quốc tế. ■

Lễ Chào cờ đầu năm và chào đón du khách đầu tiên đến Đại Lãnh

Vào ngày 1.1.2026, Sở VHTTDL Đắk Lắk phối hợp với các đơn vị tổ chức Lễ Chào cờ đầu năm mới và các hoạt động chào đón những khách du lịch đầu tiên đến Mũi Đại Lãnh (Mũi Điện) - Đắk Lắk năm 2026.

Lễ Chào cờ đầu năm mới và các hoạt động chào đón những khách du lịch đầu tiên đến Mũi Đại Lãnh là sự kiện nhằm bồi đắp niềm tự hào dân tộc, tình yêu quê hương, đất nước và ý thức về chủ quyền biển đảo Việt Nam trong cán bộ, đảng viên, đoàn viên thanh niên, lực lượng vũ trang và đông đảo Nhân dân. Tăng cường giới thiệu, quảng bá đến du khách trong nước và quốc tế về điểm đến đặc trưng của Đắk Lắk (khu danh thắng quốc gia Bãi Môn - Mũi Đại Lãnh), nơi đón ánh bình minh đầu tiên trên dải đất liền Việt Nam, qua đó thu hút ngày càng nhiều du khách đến tham quan, thưởng ngoạn cảnh quan, góp phần bảo tồn và phát huy giá trị di tích, đồng thời xây dựng hình ảnh một Đắk Lắk hấp dẫn, thân thiện và mến khách. Tạo ấn tượng tốt đẹp và cảm xúc tích cực đối với du khách khi đến với Đắk Lắk; gia tăng lượng khách đến tham quan danh thắng Bãi Môn - Mũi Đại Lãnh nói riêng và các điểm đến khác của tỉnh nói chung, góp phần làm phong phú sản phẩm du lịch Đắk Lắk.

Lễ Chào cờ đầu năm mới 2026 và các hoạt động chào đón những khách du lịch đầu tiên đến Mũi Đại Lãnh (Mũi Điện) - Đắk Lắk năm 2026 dự kiến sẽ diễn ra vào ngày 1.1.2026 tại Mũi Đại Lãnh (Mũi Điện), xã Hòa Xuân, tỉnh Đắk Lắk, với sự tham dự của khoảng 350 đại biểu, khách mời. Đây là hoạt động mở màn cho chuỗi sự kiện kích cầu du lịch của tỉnh trong năm 2026, là cơ hội để quảng bá hình ảnh Đắk Lắk giàu bản sắc, giàu tiềm năng đến bạn bè trong nước và quốc tế.

MINH LÝ

Du khách say mê hành trình "từ vườn đến ly" cà phê

● **Bài, ảnh: NGỌC HÒA**

Giữa cái nắng rực rỡ và bầu không khí trong lành của cao nguyên Đắk Lắk, một trải nghiệm mới mẻ khiến nhiều du khách ngoại quốc không khỏi mê mẩn, đó là hành trình khám phá cà phê "từ vườn đến ly" ngay tại nông trại. Với những ai đam mê hương vị nguyên bản của cà phê, đây không chỉ là một chuyến du lịch, mà còn là một trải nghiệm giác quan đầy ấn tượng và bất ngờ.

Tại một nông trại cà phê ở xã Ea Kiết (tỉnh Đắk Lắk), những ngày này không chỉ là mùa thu hoạch cà phê mà còn là địa điểm trải nghiệm "thích thú" đối với khách du lịch quốc tế. Mô hình nông nghiệp kết hợp du lịch trải nghiệm cà phê đặc sản nơi đây đã thu hút sự chú ý và thích thú của nhiều du khách phương Tây, với một cách thưởng thức cà phê hoàn toàn khác biệt so với việc ngồi quán thông thường.

Du khách Thổ Nhĩ Kỳ thích thú với trải nghiệm hái quả cà phê

Bước chân vào nông trại, du khách được chào đón bởi những đồi cà phê xanh mướt trải dài, xen lẫn hương đất đỏ bazan nồng nàn. Không giống các tour du lịch thông thường, nơi đây cho phép du khách tự tay hái những quả cà phê chín mọng, dưới sự hướng dẫn tỉ mỉ của chuyên gia nông trại. Việc này không chỉ giúp họ hiểu rõ giá trị của từng hạt cà phê mà còn nhận ra vai trò của khâu chọn quả chín, yếu tố quyết định đến chất lượng cà phê đặc sản.

Một vị khách người Thổ Nhĩ Kỳ chia sẻ rằng, cảm giác hái từng quả cà phê đỏ mọng mang lại cho anh một niềm vui khó tả. Với anh, đây là trải nghiệm không chỉ dừng ở việc thưởng thức một thức uống, mà là cơ hội để kết nối với thứ nông sản gắn liền với đời sống văn hóa của người Việt Nam.

Điểm hấp dẫn nhất của nông trại chính là quá trình trải nghiệm toàn diện quy trình sản xuất cà phê. Du khách không chỉ quan sát mà còn tham gia vào các bước phơi, rang, xay và pha chế tại chỗ. Từ những lớp hạt xanh sau khi thu hoạch, qua công đoạn lên men và phơi dưới nắng gió Tây Nguyên đến khi hạt cà phê chuyển sang màu nâu óng, du khách được trực tiếp chứng kiến và cảm nhận từng giai đoạn.

Chính sự cẩn trọng trong từng công đoạn đã khiến nhiều người cảm thấy kinh ngạc, bởi trước đó họ chưa từng tưởng tượng rằng để làm ra một ly cà phê ngon lại đòi hỏi sự tỉ mỉ, kiên nhẫn và cả nghệ thuật đến vậy. Những bước nhỏ như cầm tay điều chỉnh nhiệt độ rang, hay cảm nhận mùi hương lan tỏa sau khi xay hạt đều khiến họ "mê mẩn" với ngành nông sản tưởng chừng đơn giản này.

Anh Nguyễn Tuấn Dũng, Giám đốc công ty iForest, xã Ea Kiết - chủ nông trại là người tâm huyết với cà phê đặc sản chia sẻ: "Chúng tôi không chỉ bán cà phê, mà còn bán cả câu chuyện đằng sau mỗi hạt cà phê. Ý tưởng đưa du lịch trải nghiệm vào sản xuất nông nghiệp không chỉ giúp nâng cao giá trị sản phẩm mà còn đem lại nguồn thu ổn định cho người nông dân địa phương. Luồng du khách quốc tế đến đây không chỉ mang lại lợi ích kinh tế mà còn là cầu nối quảng bá hình ảnh cà phê Việt đến bạn bè thế giới".

Mô hình này đang góp phần thay đổi tư duy canh tác truyền thống ở một số vùng nông thôn Tây Nguyên. Người nông dân dần chú trọng đến canh tác bền vững và thân thiện với môi trường, thay vì tập trung vào sản lượng số lượng như trước đây. Điều đó không chỉ tốt cho đất đai mà còn tạo điều kiện để nông sản Việt tiến gần hơn tới thị trường quốc tế cao cấp, nơi mà câu chuyện chất lượng và giá trị văn hóa luôn được đặt lên hàng đầu.

Với nhiều khách nước ngoài, khoảnh khắc tự tay pha chế và thưởng thức tách cà phê của chính mình tại nông trại là một trải nghiệm đáng nhớ. Nhiều người cho rằng đây là cách hiểu rõ nhất về cà phê của vùng đất xứ nóng, một thức uống không chỉ để uống, mà còn để cảm nhận từng nỗ lực của người nông dân và sức sống của mảnh đất Tây Nguyên.

Nhiều du khách quốc tế thừa nhận rằng, sau khi trải nghiệm tour "từ vườn đến ly", họ trân trọng hơn công sức và nghệ thuật sản xuất cà phê, điều mà trước đây họ chưa từng nhận ra khi chỉ thưởng thức cà phê trong quán. Cảm giác ngồi giữa đồi cà phê, nhâm nhi tách nguyên chất do chính tay mình pha, khiến nhiều người nói rằng đó là một kỷ niệm khó quên trong hành trình khám phá Việt Nam.

Mô hình nông trại kết hợp du lịch trải nghiệm đang nhận được kỳ vọng lớn sẽ trở thành một "chìa khóa vàng" đưa cà phê Đắk Lắk khẳng định vị thế trên bản đồ cà phê thế giới. Với sự kết hợp giữa giá trị nông sản truyền thống và trải nghiệm du lịch độc đáo, ngành cà phê, một trong những biểu tượng nông nghiệp của Việt Nam đang mở ra một chương mới, hấp dẫn không chỉ với du khách trong nước mà còn bạn bè quốc tế.■

Khi công nghệ thay đổi cách trải nghiệm

Du lịch số không chỉ là xu hướng tất yếu, mà còn là cơ hội để Cao Bằng quảng bá hình ảnh, thu hút du khách và hướng tới phát triển bền vững.

Nếu như trước đây, du khách đến Cao Bằng phải tìm hiểu thông tin qua sách báo, hỏi thăm người quen hay phụ thuộc vào các công ty lữ hành, thì nay mọi thứ đã trở nên dễ dàng hơn nhờ internet và các ứng dụng di động. Chỉ cần vài thao tác trên điện thoại, du khách có thể tra cứu thông tin về các điểm du lịch nổi tiếng như thác Bản Giốc, động Ngườm Ngao, hồ Thang Hen, làng đá Khuổi Ky... xem hình ảnh, đọc đánh giá, định vị đường đi, thậm chí đặt phòng khách sạn và hướng dẫn viên online.

Thời gian qua nhiều đơn vị, doanh nghiệp và hộ kinh doanh dịch vụ du lịch tại Cao Bằng bắt đầu sử dụng nền tảng trực tuyến để giới thiệu sản phẩm, quảng bá homestay, tour trải nghiệm và bán hàng đặc sản địa phương. Các trang mạng xã hội như Facebook, TikTok, YouTube... trở thành công cụ hữu hiệu giúp đưa hình ảnh Cao Bằng đến gần hơn với du khách trong và ngoài nước.

Công nghệ còn mở ra hướng đi mới trong công tác quảng bá di sản và giáo dục du lịch. Một số điểm đến của Cao Bằng, đặc biệt trong Công viên địa chất Toàn cầu UNESCO Non nước Cao Bằng, đang được số hóa bản đồ, xây dựng tour du lịch ảo và ứng dụng mã QR để cung cấp thông tin cho du khách. Thông qua điện thoại thông minh, người tham quan có thể dễ dàng tìm hiểu về lịch sử hình thành, giá trị địa chất - văn hóa của từng điểm đến mà không cần hướng dẫn viên trực tiếp.

Song song với đó, du lịch số cũng đang giúp du khách có những trải nghiệm cá nhân hóa hơn. Nhờ công nghệ định vị và dữ liệu người dùng, các nền tảng du lịch có thể gợi ý lộ trình phù hợp với sở thích của từng người, từ du lịch sinh thái, khám phá hang động, đến trải nghiệm văn hóa cộng đồng. Ví như những ai yêu thích nghỉ dưỡng yên bình có thể được gợi ý các homestay có view núi ở Trùng Khánh hay Nguyên Bình; người đam mê khám phá có thể được giới thiệu các tuyến trekking lên đỉnh Phia Oắc, Phia Đén hoặc tour trải nghiệm làm nông cùng người dân địa phương.

Để du lịch số thực sự phát huy hiệu quả, cần có sự đầu tư đồng bộ về hạ tầng công nghệ, đào tạo kỹ năng cho người làm du lịch, cũng như nâng cao nhận thức của cộng đồng về chuyển đổi số. Thực tế cho thấy, nhiều hộ làm du lịch cộng đồng ở Cao Bằng vẫn gặp khó khăn trong việc tiếp cận nền tảng trực tuyến, chưa biết cách quảng bá sản phẩm hoặc quản lý thông tin đặt phòng qua mạng. Do đó, việc hỗ trợ chuyển đổi số, tập huấn kỹ năng sử dụng công nghệ là nhiệm vụ cần được đẩy mạnh trong thời gian tới.

Khách du lịch quét mã QR để truy cập cổng du lịch thông minh (caobangtourism.vn) tại khu du lịch Thác Bản Giốc Ảnh: BVNN

Cùng với đó, việc đảm bảo an toàn thông tin, kiểm soát chất lượng dịch vụ và gìn giữ bản sắc văn hóa địa phương cũng là yếu tố quan trọng. Bởi dù công nghệ có giúp du lịch trở nên tiện lợi đến đâu, điều giữ chân du khách vẫn là trải nghiệm thật, sự mến khách, ẩm thực đặc trưng và văn hóa giàu bản sắc của Cao Bằng.

Công nghệ đang mở ra cơ hội mới cho du lịch Cao Bằng vươn mình mạnh mẽ hơn trong thời đại số. Khi từng bước ứng dụng công nghệ vào quảng bá, quản lý và trải nghiệm, tỉnh Cao Bằng sẽ không chỉ thu hút thêm du khách mà còn khẳng định vị thế của một điểm đến "xanh - thông minh - thân thiện".

L.HƯƠNG

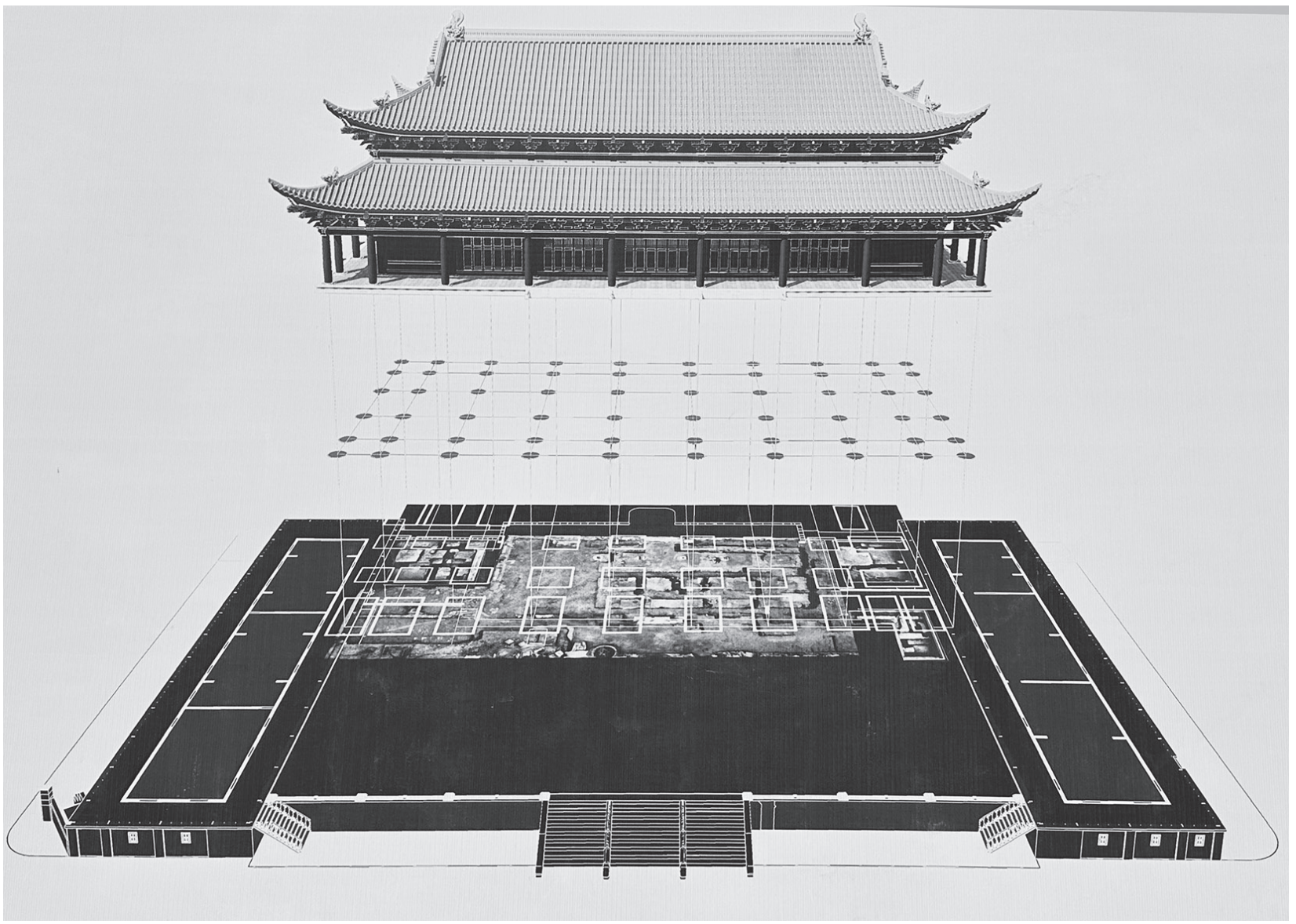
NHIỀU PHÁT HIỆN QUAN TRỌNG TẠI HOÀNG THÀNH THĂNG LONG - HÀ NỘI:

Đã đủ cơ sở khoa học phục dựng điện

● **Bài, ảnh: THẢO NGUYÊN**

Lần đầu tiên, sau khi hạ giải tòa nhà Pháo binh (CT04) theo đúng quy trình đã báo cáo UNESCO, bảo đảm nguyên tắc hạ giải có kiểm soát theo Hiến chương Venice 1964 và Luật Di sản văn hóa, cuộc khai quật trên diện tích 580 m² đã phát hiện hệ thống móng cột và chân nền có quy mô đặc biệt lớn, mang lại nhiều kiến giải quan trọng.

Các móng cột được xác định tương đương một căn nhà nhỏ, là loại móng cột có kích thước lớn nhất trong lịch sử kiến trúc Việt Nam. Đây là một trong những phát hiện khảo cổ quan trọng nhằm góp phần làm sáng tỏ quy mô di tích điện Kính Thiên vừa được Trung tâm Bảo tồn Di sản Thăng Long - Hà Nội phối hợp với Viện Khảo cổ học nêu ra tại "Báo cáo sơ bộ kết quả khai quật thăm dò khu vực chính điện Kính Thiên năm 2025".

Nền móng kiến trúc và phối cảnh chính điện Kính Thiên thời Lê

Hiện trường khai quật

Một hố thăm dò nền móng

> *Hiện nay về mặt bằng điện Kính Thiên, chúng ta đã có đủ cơ sở để khẳng định, còn bộ khung, bộ mái của công trình như thế nào cần phải tiếp tục nghiên cứu, vì nó đã mất hết. UNESCO khuyến khích chúng ta xây dựng các phương án phục dựng điện Kính Thiên với sự tham gia liên ngành, đồng thời so sánh nhiều di tích khác trên cả nước và nước ngoài, từ đó đề xuất phương án khả thi. Hiện các nhà chuyên môn đang tiến hành nghiên cứu, phục dựng theo hướng phục dựng sát thực tế nhất và có thể chấp nhận được.*
>
> **(PGS.TS TỐNG TRUNG TÍN)**

Di tích chồng lên di tích

Thực hiện các khuyến nghị của UNESCO/ICOMOS tại Quyết định số 46 COM 7B.43 và Quyết định số 47 COM 7B.92 của Ủy ban Di sản Thế giới, trong đó đồng thuận với các đề xuất của Việt Nam về định hướng, tầm nhìn nghiên cứu, bảo tồn và phát huy giá trị Di sản thế giới Khu Trung tâm Hoàng thành Thăng Long - Hà Nội; Quyết định số 46 COM 7B.43 cho phép hạ giải sáu tòa nhà thời cận hiện đại nằm trên trục ngự đạo của trục chính tâm Hoàng thành Thăng Long, gồm tòa nhà Pháo binh (CT04), tòa nhà Cục Tác chiến (CT17) và bốn tòa nhà CT20, CT21, CT24, CT25.

Việc hạ giải nhằm tạo mặt bằng cho công tác khảo cổ học, hướng tới nghiên cứu toàn diện khu vực chính điện Kính Thiên và không gian liên quan. Quyết định số 47 COM 7B.92 chính thức chấp thuận toàn bộ nội dung đề xuất của Việt Nam về hoàn thiện chiến lược nghiên cứu, bảo tồn và diễn giải di sản, hướng tới bảo tồn và phát huy tốt nhất các giá trị nổi bật toàn cầu của khu di sản. Trên cơ sở đó, Trung tâm Bảo tồn Di sản Thăng Long - Hà Nội phối hợp với Viện Khảo cổ học thực hiện chỉ đạo của UBND TP Hà Nội và Quyết định số 1344/QĐ-BVHTTDL của Bộ trưởng Bộ VHTTDL, tiến hành khai quật khảo cổ tại khu vực nền điện Kính Thiên thuộc trục trung tâm Hoàng thành Thăng Long - Hà Nội với tổng diện tích 580 m². Hố khai quật nằm dưới nền tòa nhà Pháo binh (CT04) được hạ giải theo đúng quy trình đã báo cáo UNESCO, bảo đảm nguyên tắc hạ giải có kiểm soát theo Hiến chương Venice 1964 và Luật Di sản văn hóa.

Theo PGS.TS Tống Trung Tín, Chủ tịch Hội Khảo cổ học Việt Nam, kết quả sơ bộ khai quật khu vực nền điện Kính Thiên năm 2025 cho thấy địa tầng khu vực khai quật dày khoảng 6m, gồm sáu lớp văn hóa kéo dài từ thời tiền Thăng Long (thế kỷ VII-X) đến thời hiện đại (thế kỷ XIX-XX). Trong đó, lớp văn hóa thời Lê dày nhất gần 3m, bao gồm lớp Lê sơ và Lê Trung hưng nối tiếp nhau. Tương ứng với các tầng văn hóa là các dấu tích kiến trúc của nhiều thời kỳ, gồm một hàng gạch đỏ thời Trần (thế kỷ XIII-XIV), một hàng gạch xám thời Lê sơ (thế kỷ XV-XVI), một nền đá lát ngự đạo, 14 móng kiến trúc của chính điện Kính Thiên thời Lê Trung hưng (thế kỷ XVII-XVIII). Như vậy, tổng số móng cột của chính điện Kính Thiên được phát lộ qua các đợt khai quật năm 2011, 2023 và 2025 là 30 trên tổng số 36 móng, gồm hai loại là móng đơn và móng kép. Ngoài ra, còn phát hiện hai cống nước thời Nguyễn (thế kỷ XIX) và 26/64 móng cột của kiến trúc điện Long Thiên.

Dấu tích điện Long Thiên hoàn toàn trùng khớp với giới hạn Đông - Tây của tòa nhà Pháo binh thời Pháp thuộc. Hệ thống móng cột và cống thoát nước cho phép khẳng định điện Long Thiên được vua Gia Long cho xây dựng theo kiến trúc đặc trưng triều Nguyễn "Trùng thiềm điệp ốc", gồm tiền điện và chính điện đặt chung trên một nền móng và kết nối bằng gian thừa lưu. Cuộc khai quật đã làm sáng tỏ quy mô và nền móng kiến trúc chính điện Kính Thiên thời Lê, điện Long Thiên thời Nguyễn, đồng thời lần đầu tiên phát hiện dấu tích văn hóa thời Lý, Trần và tiền Thăng Long tại khu vực này. Theo sử liệu, nền điện Kính Thiên được đắp hoàn toàn nhân tạo, mặt bằng được đầm nén quy chuẩn bằng đất sét và vật liệu vỡ, sau đó mới quy hoạch rõ ràng các vị trí móng cột, đầy đủ nhất là hệ thống móng cột điện Kính Thiên thời Lê Trung hưng. Các móng cột gồm hai loại, móng đơn có kích thước từ 2,8-3,5 x 2,5-3,5m và móng kép có kích thước từ 5,4-6,1 x 2,7-3m, được tạo bởi 81 lớp đầm, dày khoảng 4m. Đây là loại móng cột có kích thước lớn

Kính Thiên?

nhất trong lịch sử kiến trúc Việt Nam. Đặc biệt, các móng đơn phân bố trong lòng kiến trúc, còn móng kép chủ yếu nằm ở rìa bên ngoài.

PGS.TS Tống Trung Tín chia sẻ, "đây là phát hiện chấn động khi lần đầu tiên phát hiện những móng cột to lớn đến như vậy. Những móng cột này được tạo bởi 81 lớp đầm, dày 4m, diện tích bề mặt lên tới 15-18m², tức là bằng một căn nhà nhỏ. Đây là loại móng cột có kích thước lớn nhất trong lịch sử móng cột kiến trúc Việt Nam". "Phát hiện này củng cố thêm bằng chứng để có thể khẳng định khá chắc chắn rằng điện Kính Thiên xưa kia vô cùng lộng lẫy, bao gồm 9 gian, gian giữa lớn nhất, các gian bên cạnh có kích thước nhỏ dần. Đường ngự đạo dẫn thẳng lên chính điện dành cho nhà vua đi đã được xác định rõ từ những năm trước. Nhưng năm nay, lần đầu tiên tìm thấy những viên gạch lát nền màu xám còn khá nguyên vẹn và vuông vức. Mặt bằng của chính điện Kính Thiên năm nay có thể nói đã khẳng định được chắc chắn: Diện tích điện lớn tới 1.500m². Các dấu tích móng cột, rồi dấu tích bó nền, dấu tích móng nền đều tập trung chứng minh cho điều đó", PGS.TS Tống Trung Tín nhận định.

Một yếu tố thú vị khác được các nhà khảo cổ đồng thuận cho rằng, các móng nền và móng cột kiến trúc điện Kính Thiên thời Lê sơ và Lê Trung hưng được xây dựng trên nền móng nền đất sét thời Trần, thời Lý và trước thời Lý. Theo sử sách, chính điện Kính Thiên thời Lê được xây dựng trên nền điện Thiên An thời Lý và thời Trần. Tại vị trí hố thăm dò dù nhỏ đã ghi nhận có sự xuất lộ các dấu tích văn hóa xác thực của ba thời kỳ nêu trên.

Cơ sở quan trọng để phục dựng chính điện Kính Thiên

GS.TS Nguyễn Quang Ngọc, Phó Chủ tịch Hội Khoa học Lịch sử Việt Nam đánh giá: "Kết quả khai quật là một thành tựu đặc biệt của khảo cổ học Việt Nam, thể hiện hiệu quả của phương pháp nghiên cứu tổng hợp, liên ngành. Những phát hiện lần này cho phép đưa ra những kết luận có độ tin cậy có tính khoa học rất cao ở thời điểm hiện nay, làm cơ sở cho việc phục dựng điện Kính Thiên trong tương lai".

Theo TS Nguyễn Viết Chức, nguyên Phó Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa, Giáo dục, Thanh niên, Thiếu niên và Nhi đồng của Quốc hội cho rằng, dù trải qua nhiều lần thay tên, trùng tu, thậm chí bị tháo dỡ, công trình trung tâm quan trọng nhất của Hoàng thành vẫn ổn định tại đúng vị trí lịch sử vốn có. Đáng chú ý, khu vực khai quật nằm dưới nền tòa nhà Pháo binh vừa được hạ giải trong năm 2025. Nếu không có sự đồng thuận của các cơ quan chức năng và sự cho phép của UNESCO trong việc hạ giải công trình này, sẽ không thể có những phát hiện mang tính đột phá như hiện nay. Để phục dựng điện Kính Thiên, TS Nguyễn Viết Chức lưu ý, cần được xác định rõ mục tiêu và câu chuyện lịch sử, đồng thời phải là công việc của các nhà kiến trúc trên nền tảng liên kết chặt chẽ giữa các ngành tri thức, với trách nhiệm trước lịch sử và nhân dân. Theo ông, những phát hiện khảo cổ vừa qua là cơ sở khoa học vững chắc, song để đạt được tính thuyết phục cao nhất, cần tiếp tục nghiên cứu sâu về vật liệu, đặc biệt là vật liệu nền móng và vật liệu liên kết, đặt kết quả nghiên cứu trong tổng thể không gian lịch sử của từng thời kỳ.

"Hiện nay về mặt bằng điện Kính Thiên chúng ta đã có đủ cơ sở để khẳng định, còn bộ khung, bộ mái của công trình như thế nào cần phải tiếp tục nghiên cứu, vì nó đã mất hết. UNESCO khuyến khích chúng ta xây dựng các phương án phục dựng điện Kính Thiên với sự tham gia liên ngành, đồng thời so sánh nhiều di tích khác trên cả nước và nước ngoài, từ đó đề xuất phương án khả thi. Hiện các nhà chuyên môn đang tiến hành nghiên cứu, phục dựng theo hướng phục dựng sát thực tế nhất và có thể chấp nhận được", PGS.TS Tống Trung Tín chia sẻ. Giám đốc Trung tâm Bảo tồn Di sản Thăng Long - Hà Nội Nguyễn Thanh Quang khẳng định, quyết định hạ giải các công trình cận hiện đại là một bước đi hết sức quan trọng, tạo nên "mảnh ghép" có ý nghĩa đặc biệt trong việc nhận diện và phục dựng Chính điện Kính Thiên. "Trung tâm đã mời các chuyên gia từng tham gia phục dựng cung điện tại Nhật Bản sang khảo sát, và các chuyên gia này đều cho rằng chúng ta đang đi đúng hướng. Các chuyên gia đánh giá cao hướng tiếp cận khoa học, tuân thủ chặt chẽ các quy định của UNESCO, qua đó củng cố niềm tin vào khả năng thành công của quá trình phục dựng chính điện Kính Thiên. Hiện hồ sơ phục dựng chính điện Kính Thiên đã được trình UNESCO và dự kiến sẽ được xem xét vào tháng 7.2026". ■

Kiến tạo không gian phát triển phù hợp cho di sản Hội An

● KHÁNH CHI

Trong bối cảnh mới, Hội An được chia thành ba phường và một xã đảo thuộc TP Đà Nẵng, trong đó phường Hội An là khu vực phố cổ, hạt nhân di sản. Các phường, xã còn lại là nơi có cảng biển, hệ thống làng nghề truyền thống, và phần lớn cơ sở lưu trú và dịch vụ du lịch.

Đây là cơ hội mở rộng không gian phát triển, đồng thời cũng là thách thức trong điều phối lợi ích giữa khu di sản và vùng vệ tinh. Việc xây dựng một quy hoạch tổng thể nhằm bảo tồn và phát huy bền vững nhất các giá trị di sản văn hóa thế giới đô thị cổ Hội An cho giai đoạn tiếp theo sau sáp nhập là yêu cầu mang tính chiến lược và cấp bách. Thực tế, thời gian qua, công tác bảo tồn di sản ở Hội An cũng gặp phải nhiều khó khăn, thách thức. Những nguy cơ, áp lực mà di sản đang phải đối diện và được các nhà nghiên cứu, các chuyên gia chỉ ra, cảnh báo như hòa tan bản sắc; quá tải, tác động tiêu cực từ du lịch dẫn đến biến đổi giá trị văn hóa trong từng di tích, trong lối sống, nếp sống, các mối quan hệ cộng đồng, suy giảm trải nghiệm.

Ngày càng có nhiều người từ các thành phố, địa phương khác di cư đến, mua nhà, sinh sống trong khu phố cổ, trong khi đó, cư dân bản địa bán hoặc cho thuê dài hạn nhà cổ và dần di dời ra sinh sống ngoài khu phố cổ. Việc dịch chuyển dân cư ít nhiều "phai nhạt" bản sắc "di sản sống", suy yếu cộng đồng địa phương. Tình trạng nước lũ dâng, biến đổi khí hậu dẫn đến bão, lụt ngày càng diễn biến khó lường; sạt lở bờ sông, bờ biển, thủy triều dâng diễn ra ngày càng ở mức cao và phức tạp; ô nhiễm môi trường sống, nguy cơ mối mọt, vi sinh vật gây hại di tích, hỏa hoạn đe dọa thường trực trong khu di sản sống,…

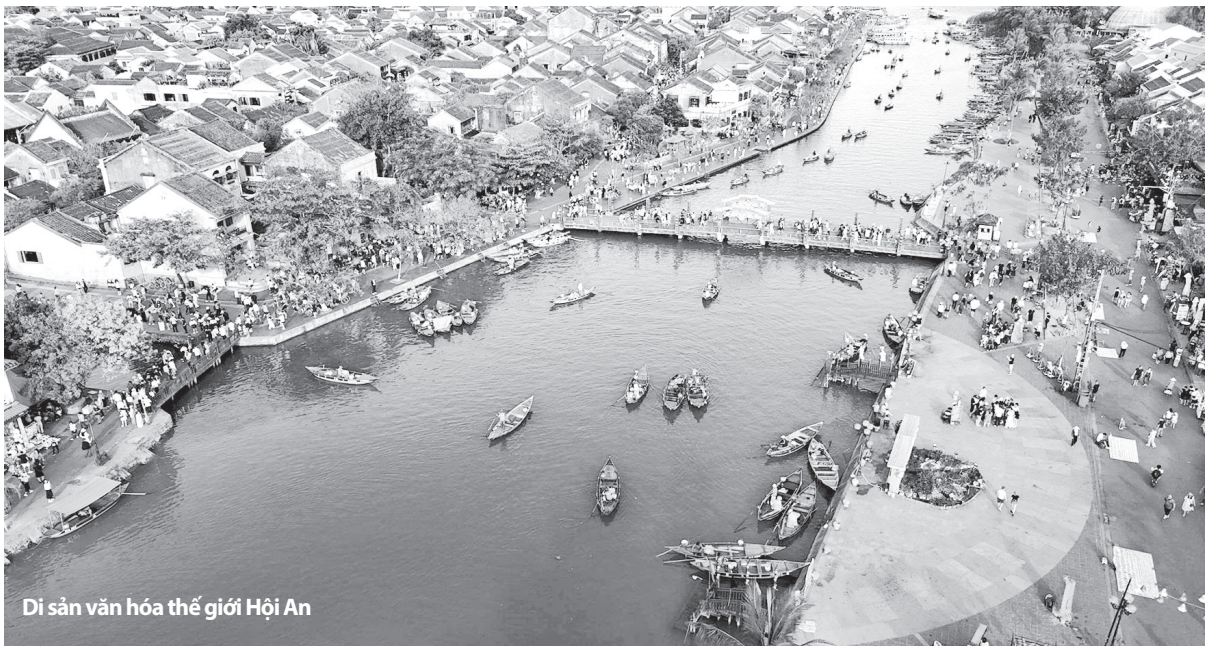
Theo ThS.KTS Đặng Khánh Ngọc, Viện trưởng Viện Bảo tồn di tích, trong quá trình tồn tại của một khu di sản văn hóa, các vấn đề mới không ngừng nảy sinh, xuất hiện, đặt ra các yêu cầu, nhiệm vụ cho các nhà quản lý và bảo tồn. Công tác bảo tồn di sản luôn tồn tại và song hành cùng với di sản, có nhiệm vụ xử lý và giải quyết các vấn đề nảy sinh đó với mục đích bảo vệ, duy trì sự tồn tại "khỏe mạnh" của di sản. Ông Phạm Phú Ngọc, Phó Giám đốc Trung tâm Bảo tồn Di sản Văn hóa thế giới Hội An cho biết, trong bối cảnh mới, TP Đà Nẵng xác định quan điểm bảo tồn và phát huy giá trị di sản Hội An trong thời gian tới phải không làm phá vỡ tính tổng thể của không gian lịch sử, văn hóa, sinh thái của đô thị cổ Hội An trên địa bàn các địa phương liên quan; bảo tồn và phát huy giá trị các làng nghề truyền thống, di tích lịch sử, văn hóa; các không gian sông nước, biển đảo…

Các nhà quản lý, chuyên gia, nhà nghiên cứu văn hóa, hoạch định chính sách cũng đưa ra nhiều đề xuất định hướng chiến lược phát triển phù hợp với mong muốn bảo tồn và phát huy di sản Hội An trong bối cảnh mới.

Theo ThS.KTS Đỗ Thị Thanh Mai, nguyên Phó giám đốc Phân viện Khoa học và Công nghệ Xây dựng, trong bối cảnh tái cấu trúc hành chính - không gian đô thị, cấu trúc mới đòi hỏi quy hoạch tổng thể mới hướng tới "di sản thông minh", cần phải tích hợp bảo tồn với đô thị thông minh và chuyển đổi số trong quản lý di sản, phát triển du lịch bền vững. Tại Hội nghị lần thứ 5 của Tổ chức các Thành phố Di sản Thế giới khu vực châu Á - Thái Bình Dương (OWHC - AP) tổ chức tại Huế hồi tháng 10.2025, dự án NUP - New Urban Project được giới thiệu như một sáng kiến toàn cầu mới, nhằm định hình tư duy phát triển bền vững của các đô thị di sản trong kỷ nguyên hậu công nghiệp và chuyển đổi số.

Theo đó, Hội An với vai trò là một trong những di sản sống tiêu biểu của khu vực được khuyến nghị phát triển theo bốn hướng chính: Tích hợp bảo tồn di sản vào phát triển đô thị. Hội An có thể tiên phong xây dựng "bộ chỉ số" đánh giá "khả năng đáng sống" cho đô thị di sản theo nhóm tiêu chí mà OWHC - AP đề xuất. Trong đó, đánh giá không chỉ bằng số lượng khách du lịch hay công trình bảo tồn, mà bằng mức độ hạnh phúc, an cư và tham gia của cư dân, yếu tố cốt lõi của một đô thị đáng sống. Tạo cơ sở giao lưu, học hỏi giữa các đô thị di sản thế giới, qua đó, xây dựng nền tảng hợp tác quốc tế về di sản đô thị, du lịch bền vững, chuyển đổi số và giáo dục di sản. Chiến lược "lấy con người làm trung tâm", cân bằng giữa bảo tồn và phát triển. Hội An cần chú trọng phát triển các chương trình giáo dục cộng đồng, đào tạo nghề di sản, sáng tạo trẻ, và du lịch có trách nhiệm, đảm bảo rằng mỗi cư dân đều là người thụ hưởng và đồng kiến tạo giá trị di sản.

Theo ThS Phạm Thị Thanh Hường, Trưởng Văn phòng đại diện UNESCO tại Việt Nam, những thay đổi trong quá trình sắp xếp lại bộ máy và địa giới hành chính hiện nay đang đặt ra cả những cơ hội và rủi ro, thách thức đối với việc quản lý và bảo tồn di sản Hội An bởi sự đối ngẫu mạnh mẽ: Tiềm năng rộng mở cho quản trị tích hợp và huy động nguồn lực của một thành phố thuộc Trung ương trọng điểm miền Trung, bên cạnh rủi ro về nguy cơ phân mảnh do cấu trúc vùng lõi, ngoại vi nay thuộc về ba phường và một xã mới.■

Di sản văn hóa thế giới Hội An

TRAO TẶNG THƯỞNG LÝ LUẬN, PHÊ BÌNH VHNT 2024:

Khẳng định vai trò lý luận, phê bình VHNT trong giai đoạn phát triển mới

● **HÀ AN**

Cuối tuần qua, tại Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Hội đồng Lý luận Trung ương đã tổ chức Lễ trao Tặng thưởng các tác phẩm lý luận, phê bình văn học, nghệ thuật, xuất bản năm 2024; đồng thời khen thưởng các cơ quan báo chí, xuất bản có thành tích nổi bật trong công tác tuyên truyền, quảng bá hoạt động lý luận, phê bình văn học, nghệ thuật năm 2025. Báo *Văn Hóa* vinh dự là một trong những cơ quan báo chí được khen tặng nhờ những đóng góp nổi bật trong lĩnh vực này.

Ủy viên Bộ Chính trị, Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Chủ tịch Hội đồng Lý luận Trung ương, GS.TS Nguyễn Xuân Thắng trao Tặng thưởng mức A cho 2 tác giả hạng mục Sách

Thượng tướng, PGS.TS Nguyễn Văn Thành, Phó Chủ tịch Chuyên trách Hội đồng Lý luận Trung ương và PGS.TS Nguyễn Duy Bắc, Phó Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh trao Bằng khen cho 16 cơ quan báo chí, các nhà xuất bản, trong đó có Báo *Văn Hóa*

Tham dự buổi lễ có Ủy viên Bộ Chính trị, Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Chủ tịch Hội đồng Lý luận Trung ương, GS.TS Nguyễn Xuân Thắng; lãnh đạo, đại diện lãnh đạo một số Ban, Bộ, ngành Trung ương, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh và TP Hà Nội.

Hai công trình xuất sắc đạt Tặng thưởng mức A

Theo Báo cáo của PGS.TS Nguyễn Thế Kỷ, Phó Chủ tịch Hội đồng Lý luận Trung ương kiêm Trưởng ban Lý luận phê bình văn học, nghệ thuật, Lễ trao Tặng thưởng nhằm đánh giá, tôn vinh và khích lệ các tác giả có tác phẩm lý luận, phê bình văn học, nghệ thuật chất lượng cao; đồng thời ghi nhận những đóng góp tích cực của các cơ quan báo chí, xuất bản trong việc tuyên truyền, phổ biến và nâng cao chất lượng hoạt động lý luận, phê bình.

Các tác phẩm tham gia xét Tặng thưởng phải được xuất bản trong năm trước; tập trung nghiên cứu những vấn đề cấp thiết của đời sống văn học, nghệ thuật; có giá trị khoa học, nghệ thuật và nhân văn; có điểm mới, cách tiếp cận phù hợp; được giới chuyên môn và dư luận đánh giá tích cực; đồng thời kế thừa và vận dụng sáng tạo đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về văn hóa, văn nghệ.

Quy trình xét Tặng thưởng được tổ chức chặt chẽ, nghiêm túc, khách quan qua nhiều cấp, từ sơ khảo đến chung khảo, với sự tham gia của các nhà khoa học, chuyên gia uy tín. Các tác phẩm được thẩm định toàn diện về chất lượng học thuật, giá trị lý luận và tác động xã hội trước khi Ban Chỉ đạo Tặng thưởng xem xét, quyết định mức trao thưởng.

Qua 11 kỳ xét Tặng thưởng, Hội đồng đã nhận được 973 tác phẩm gửi tham dự và lựa chọn vinh danh 241 tác phẩm xuất sắc nhất, với tỷ lệ trao thưởng khoảng 25-30%, bảo đảm yêu cầu cao về chất lượng khoa học, tính tư tưởng và hiệu quả thực tiễn.

Riêng đợt xét Tặng thưởng năm 2025 (đối với các tác phẩm xuất bản năm 2024), Hội đồng nhận được 76 tác phẩm, gồm 31 cuốn sách và 45 bài viết, trong bối cảnh hoạt động xuất bản và nghiên cứu còn gặp nhiều khó khăn.

Đáng chú ý, bên cạnh các công trình nghiên cứu chuyên sâu về văn học, số lượng và chất lượng các công trình về âm nhạc, điện ảnh, sân khấu, múa, cũng như các vấn đề thời sự như công nghiệp văn hóa, di sản văn hóa ngày càng gia tăng, cho thấy sự mở rộng và bao quát đa chiều của hoạt động lý luận, phê bình trước đời sống văn nghệ phong phú của đất nước.

Trên cơ sở đó, Ban Chỉ đạo Tặng thưởng thống nhất đề nghị Chủ tịch Hội đồng Lý luận Trung ương quyết định trao Tặng thưởng cho 23 tác phẩm, gồm 14 công trình sách và 9 bài viết/chùm bài viết, với 2 công trình đạt mức A; 4 công trình mức B; 8 công trình mức C và 9 công trình Khuyến khích.

Cùng với đó, Hội đồng quyết định khen thưởng 16 tập thể là các cơ quan báo chí, tạp chí và nhà xuất bản có nhiều đóng góp tích cực trong công tác tuyên truyền, phổ biến, nâng cao chất lượng lý luận, phê bình văn học, nghệ thuật năm 2024. Báo *Văn Hóa* vinh dự là một trong những cơ quan báo chí được khen tặng nhờ những đóng góp nổi bật trong lĩnh vực này.

Đáng chú ý, sau hai năm không có Tặng thưởng mức A, năm nay Hội đồng đã lựa chọn được hai tác phẩm xuất sắc đạt mức cao nhất. Đó là *Ả đào - một khảo cứu về lịch sử và hệ âm luật* của nhà nghiên cứu âm nhạc cổ truyền Bùi Trọng Hiền và *Văn học như một diễn ngôn (Lý thuyết diễn ngôn của Michel Foucault và văn học sử Việt Nam)* của PGS.TS Trần Văn Toàn. Đây là hai công trình nghiên cứu công phu, nghiêm túc, có hàm lượng học thuật cao, được tiến hành bền bỉ trong nhiều năm.

Chia sẻ tại buổi lễ, nhà nghiên cứu Bùi Trọng Hiền cho biết, tác phẩm *Ả đào - một khảo cứu về lịch sử và hệ âm luật* là kết quả của 9 năm nghiên cứu, tích lũy và sáng tạo, tập trung làm rõ lịch sử và hệ thống luật nhạc của ca trù - một di sản văn hóa phi vật thể cần được bảo tồn. Tác giả nhấn mạnh: "Cuốn sách là sự tri ân đối với các bậc tiền nhân - những người đã sáng tạo và gìn giữ nghệ thuật ca trù qua nhiều thế kỷ".

Đối với PGS.TS Trần Văn Toàn, việc vận dụng lý thuyết diễn ngôn của triết gia Michel Foucault vào nghiên cứu văn học sử Việt Nam xuất phát từ nhu cầu tìm kiếm một khung lý thuyết có khả năng bao quát đầy đủ hơn sự phong phú và phức tạp của lịch sử văn học dân tộc, đồng thời cập nhật những tiếp cận nghiên cứu hiện đại đang được sử dụng rộng rãi trên thế giới.

Khẳng định vai trò trụ cột trong đời sống tinh thần xã hội

Phát biểu chỉ đạo tại Lễ trao Tặng thưởng, GS.TS Nguyễn Xuân Thắng cho biết, sự kiện năm nay diễn ra trong không khí đặc biệt, khi toàn Đảng, toàn dân hướng tới chào mừng năm mới 2026 và Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng - dấu mốc quan trọng mở ra giai đoạn phát triển mới, với khát vọng tự tin bước vào "kỷ nguyên vươn mình của dân tộc".

Trong bối cảnh đó, công tác lý luận, phê bình văn học, nghệ thuật tiếp tục được khẳng định là một trong những trụ cột quan trọng của đời sống tinh thần xã hội, góp phần củng cố nền tảng tư tưởng của Đảng, lan tỏa các giá trị nhân văn, tiến bộ trong đời sống văn hóa, văn nghệ.

Đây là năm thứ 11 liên tiếp Ban Bí thư Trung ương Đảng dành sự quan tâm đặc biệt cho lĩnh vực lý luận, phê bình văn học, nghệ thuật, giao Hội đồng Lý luận Trung ương tổ chức xét chọn và trao Tặng thưởng hằng năm. Thực tiễn hơn một thập niên triển khai cho thấy, hoạt động này không chỉ mang ý nghĩa tôn vinh danh dự, mà còn là nguồn động viên, khích lệ mạnh mẽ đối với đội ngũ các nhà nghiên cứu, phê bình trong việc theo đuổi những công trình có chiều sâu học thuật, bám sát thực tiễn đời sống văn nghệ.

GS.TS Nguyễn Xuân Thắng đề nghị Hội đồng Lý luận Trung ương tập trung thực hiện tốt một số nhiệm vụ trọng tâm: Tiếp tục quán triệt, cụ thể hóa và triển khai hiệu quả các nghị quyết, chỉ thị của Đảng về tổng kết thực tiễn, nghiên cứu lý luận, nhất là trong lĩnh vực văn học, nghệ thuật gắn với Kết luận số 84-KL/TW của Bộ Chính trị; Đẩy mạnh nghiên cứu, lý luận, phê bình, kiên định nền tảng mỹ học mác-xít, tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối của Đảng; Nâng cao tính chiến đấu, thuyết phục của các tác phẩm, góp phần bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng.

Đồng thời, tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng công tác xét tặng thưởng, mở rộng phạm vi sang lĩnh vực văn hóa, thu hút sự tham gia của đội ngũ trí thức, đặc biệt là lực lượng trẻ; Thúc đẩy chuyển đổi số, xây dựng hệ thống dữ liệu và ứng dụng công nghệ nhằm lan tỏa giá trị của các công trình lý luận, phê bình trong đời sống xã hội.

Việc trao Tặng thưởng một lần nữa khẳng định vai trò quan trọng của công tác lý luận, phê bình trong việc định hướng, nâng cao chất lượng đời sống văn học, nghệ thuật, góp phần bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng trong bối cảnh mới. ■

Chạm vào ký ức Tết qua những trang sách

● THANH NGỌC

Đón xuân Bính Ngọ 2026, thị trường sách Tết rộn ràng với nhiều ấn phẩm mới như những "lời chúc đầu năm" bằng chữ nghĩa và nghệ thuật. Vừa là món quà tinh thần, mỗi cuốn sách vừa mở ra cánh cửa ký ức: Từ phong vị Tết truyền thống, những biểu tượng lịch sử hào hùng đến "nếp Tết" được nuôi dưỡng cho trẻ thơ, để trong nhịp sống hiện đại, người đọc lắng lại để nhớ, để cảm và để gắn kết hơn với gia đình, cộng đồng.

Thị trường sách Tết 2026 rộn ràng với nhiều ấn phẩm mới như những "lời chúc đầu năm" bằng chữ nghĩa và nghệ thuật

Phong vị Tết cho mùa Xuân mới

Mỗi độ xuân về, bên cạnh sắc đào, sắc mai, bên cạnh tiếng trống lân rộn ràng và nhang trầm ấm áp, văn hóa đọc lại được điểm tô bằng những ấn phẩm đặc biệt mang tên *Sách Tết*.

Bước sang năm thứ 8, dự án Sách Tết của Đông A tiếp tục hành trình bền bỉ với ấn phẩm *Sách Tết Bính Ngọ 2026*. Đây là một hợp tuyển phong phú gồm văn, thơ, nhạc, họa, được nhà văn Hồ Anh Thái tuyển chọn và sắp xếp thành năm phần: *Khúc dạo đầu của mùa xuân, Văn, Thơ, Nhạc, Họa*. Phần mở đầu gợi lại không khí Tết qua những tác phẩm giàu hình ảnh và cảm xúc như *Rồi lại xuân* của Nguyễn Tường Bách, *Ấm cúng bữa cơm gia đình Việt* của Nguyễn Thị Minh Thái, hay *Ba người khăn đóng áo dài trong kháng chiến* của Xuân Phượng.

Phần *Văn* quy tụ nhiều cây bút đã định hình phong cách: Ma Văn Kháng với *Thầm thì hoa nở,* Nguyễn Thị Thu Huệ với *Quay lại những ngày xưa,* Hồ Anh Thái với *Người sưu tầm danh thiếp*. Bên cạnh đó, sự xuất hiện của cây bút trẻ Võ Đăng Khoa với *Ba tháng nữa là lại lập xuân* mang đến hơi thở mới mẻ.

Phần *Thơ* là không gian của nhịp điệu và dư âm, nơi mùa Xuân ngân lên qua vần thơ của Cao Xuân Sơn, Quỳnh Hoa, Phạm Thị Ngọc Liên… cùng mảng thơ thiếu nhi hồn nhiên, tươi vui. Đặc biệt, bài thơ *Xuân về* của Nguyễn Bính được soi chiếu qua bài bình *Một vòng tròn cảm xúc* của Võ Anh Minh, tạo nhịp nối tinh tế giữa thơ xuân kinh điển và cảm xúc đương đại.

Phần *Nhạc* vang lên những ca khúc quen thuộc như *Dịu dàng sắc xuân* của Nguyễn Nam, *Đi về nhà* của Hứa Kim Tuyền và Xuân Ty, hay *Lời tỏ tình của mùa xuân* của Thanh Tùng. Các bài bình nhạc của Nguyễn Thị Minh Châu góp thêm một tầng cảm xúc riêng cho không gian Tết.

Phần *Họa* giới thiệu họa sĩ tuổi Ngọ Nguyễn Thanh Bình qua bài viết của Nguyễn Lệ Chi. Họa sĩ chia sẻ: "Tôi không coi công việc mình làm là gì quá cao siêu, chỉ coi như môn tô màu. Cần kiên nhẫn để tô cho đẹp".

Cũng như mọi năm, từng câu văn câu thơ được dệt nên bằng mảng màu, đường nét bởi minh họa của nhiều họa sĩ: Đặng Xuân Hòa, Hoàng Phượng Vỹ, Đào Hải Phong, Lê Trí Dũng, Ngô Xuân Khôi, Phạm Công Tâm, Tạ Huy Long, Kim Duẩn, Đặng Hồng Quân, Tất Sỹ, Quyên Thái. Các họa sĩ đã tạo nên một "mùa xuân bằng hình", nơi tranh không chỉ minh họa cho chữ, mà tự cất tiếng kể câu chuyện của riêng mình.

Nhân dịp xuân Bính Ngọ 2026, *Hùng tượng - Lương mã* cũng được Thái Hà Books giới thiệu như một món quà đặc biệt. Với người Việt, hình ảnh voi chiến giương ngà và ngựa trận tung bờm đã thấm vào ký ức dân tộc, trở thành biểu tượng của lòng quả cảm, của ý chí giữ nước và của khát vọng mở mang bờ cõi. Mỗi trang sách như một cánh cửa mở về quá khứ, nơi từng nhịp vó, từng tiếng rống của voi đã ghi dấu biết bao mốc son hào hùng. Cuốn sách được in giới hạn 110 bản, với các chi tiết cầu kỳ: In UV trực tiếp lên da thật, vẽ màu đệm thủ công, khiến bờm, gân cơ và dáng vó của chiến mã trở nên sống động, mạnh mẽ và có chiều sâu…

Nuôi dưỡng cảm xúc, "nếp Tết" cho tâm hồn trẻ thơ

Một điểm nhấn khác của mùa sách Tết năm nay là tập thơ thiếu nhi *Tết Trường Sa quê em* của nhà thơ Lữ Mai. Với dung lượng 86 trang, *Tết Trường Sa quê em* được xây dựng như một tập truyện thơ dành cho các bạn nhỏ, trong đó nhân vật trung tâm là cô bé Hạt Dưa, 6 tuổi, sinh ra và lớn lên giữa biển đảo Trường Sa. Qua giọng kể hồn nhiên, trong trẻo của Hạt Dưa, không gian Tết nơi đảo xa hiện lên vừa thân quen vừa mới lạ, giúp trẻ em đất liền cảm nhận Trường Sa gần gũi như một miền quê.

Chia sẻ về tác phẩm, nhà thơ Lữ Mai cho biết, chị viết *Tết Trường Sa quê em* với mong muốn khắc họa Trường Sa đầy thân thương, có trẻ em, gia đình, mùa Xuân và Tết: "Tôi tin rằng trẻ nhỏ cảm nhận đời sống bằng cảm xúc. Từ những điều giản dị, tình yêu và niềm tin sẽ tự nhiên nảy mầm".

Bên cạnh đó, bước sang năm thứ 5 làm sách Tết, Lionbooks giới thiệu thêm các cuốn sách nhỏ xinh như *Nếp Tết nhà mình* và *Mở ra là thấy Tết,* giúp ba mẹ có thêm cách để cùng con gìn giữ và tạo nên "nếp Tết" riêng của gia đình. Theo đó, Tết là những khoảnh khắc ấm áp và đầy niềm vui khi cả nhà ngồi cạnh nhau trong bữa cơm sum vầy, khi cả nhà cùng nhau tạm gác công việc bận rộn thường ngày để dọn dẹp nhà cửa, trang trí, chuẩn bị Tết, và đơn giản là dành nhiều thời gian ở bên nhau hơn trong ngày đầu năm mới.

Dịp này, sách Tết 2026 *Pháo hoa đêm giao thừa* của Đinh Tị Books cũng được giới thiệu, gồm 7 câu chuyện thú vị: *Nghe mẹ kể Tết xưa, Xuân trên bến Bình Đông, Đường về quê, Đòn bánh tét của Ngoại, Pháo hoa đêm giao thừa, Phong bao lì xì kỳ lạ, Tết có mùi gì.* Mỗi câu chuyện là một lát cắt đời sống, vừa gần gũi vừa giàu ý nghĩa. Trẻ em, qua đó không chỉ được nghe kể về phong tục ngày Tết, mà còn học cách trân trọng những giá trị truyền thống, hiểu thêm về nét đặc trưng vùng miền trên đất nước Việt Nam…

Điểm chung của dòng sách Tết năm nay chính là sự giao thoa nhuần nhuyễn giữa truyền thống và hiện đại. Trong nhịp sống hối hả, khi Tết đôi khi chỉ còn là những ngày nghỉ ngắn ngủi, một vài bữa tiệc, nhưng những cuốn sách Tết đã và đang khơi gợi lại chiều sâu văn hóa, giúp mỗi người chậm lại để lắng nghe, để nhớ, để cảm. Chúng nhắc ta rằng Tết không chỉ là thời khắc chuyển giao năm mới, mà còn là dịp để kết nối, để tri ân, để nuôi dưỡng ký ức và khát vọng. ■

29 tác phẩm được Hội Âm nhạc TP.HCM vinh danh

Hội Âm nhạc TP.HCM vừa tổng kết hoạt động năm 2025, trao Giải thưởng Âm nhạc 2025 và triển khai phương hướng, nhiệm vụ năm 2026. Năm qua, Chi bộ Hội tiếp tục giữ vai trò hạt nhân lãnh đạo, quán triệt chỉ đạo của Thành ủy và Đảng ủy cấp trên, định hướng hoạt động chuyên môn gắn với mục tiêu lan tỏa giá trị văn hóa, giáo dục, nghệ thuật. Hội phát động sáng tác trên nhiều chủ đề trọng tâm như học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; tình yêu quê hương, đất nước; gia đình, con người; truyền thống cách mạng; hướng đến chào mừng cuộc bầu cử Quốc hội khóa XVI và HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026-2031... Song song đó, Hội tích cực tham gia hoạt động cộng đồng: Đồng thời thực hiện nghiêm định hướng, chấn chỉnh các hoạt động âm nhạc lệch chuẩn văn hóa theo chỉ đạo của Ban Tuyên giáo và Dân vận Thành ủy.

Tại lễ trao giải, Hội vinh danh 29 tác phẩm ở các hạng mục: Ca khúc nghệ thuật, ca khúc thiếu nhi - tuổi hồng, khí nhạc, hợp xướng, lý luận - phê bình âm nhạc và công trình sách.

ANH HUY

Bộ sách tranh *Một tình bạn* và hành trình kể chuyện bằng hình ảnh

NXB Kim Đồng vừa giới thiệu bộ sách tranh thiếu nhi *Một tình bạn,* mang đến những thể nghiệm sáng tạo mới mẻ xoay quanh chủ đề tình bạn qua góc nhìn của các tác giả và họa sĩ minh họa Việt Nam. Bộ sách gồm bốn ấn phẩm: *Chúng mình là bạn, We are friends, Mỗi tháng tặng cậu một bài thơ và Hà Nội của tớ.* Đây là những ấn phẩm đầu tiên thuộc dự án tủ sách *Chữ S diệu kỳ,* do NXB Kim Đồng phối hợp với The Initiative of Children's Book Creative Content (ICBC) triển khai, với mục tiêu thúc đẩy sáng tác sách tranh thiếu nhi về các đề tài đa dạng, giàu tính sáng tạo. Bộ sách mang đến cho độc giả nhỏ tuổi Việt Nam những câu chuyện giản dị nhưng sâu sắc về tình bạn, cùng phần minh họa được đầu tư công phu, giàu cảm xúc và thẩm mỹ.

MINH HÀ

LUẬT PHÒNG, CHỐNG MUA BÁN NGƯỜI 2024:

Tăng chế tài, đảm bảo quyền lợi nạn nhân

● **NGUYỄN HOA**

Trong bối cảnh tội phạm mua bán người ngày càng tinh vi, mở rộng từ khu vực biên giới đến không gian mạng, núp bóng dưới các hình thức tuyển dụng, môi giới việc làm và hôn nhân trá hình, yêu cầu hoàn thiện khung pháp lý theo hướng vừa xử lý nghiêm tội phạm, vừa bảo vệ thực chất quyền lợi nạn nhân trở nên cấp thiết. Thực tế cho thấy, nếu chỉ dừng ở giải cứu mà thiếu cơ chế hỗ trợ dài hạn, nạn nhân vẫn có nguy cơ tái tổn thương và tái bị lôi kéo.

Các bạn trẻ tham gia chương trình đối thoại "Phụ nữ và thanh niên tích cực dẫn đầu công tác truyền thông phòng, chống mua bán người"
Ảnh: IOM VIỆT NAM

Xuất phát từ yêu cầu đó, Luật Phòng, chống mua bán người năm 2024, có hiệu lực từ ngày 1.7.2025, cùng Nghị định 162/2025/NĐ-CP hướng dẫn thi hành, được ban hành với nhiều điều chỉnh quan trọng.

Một trong những điểm đổi mới nổi bật của Luật 2024 là mở rộng phạm vi nhận diện và xử lý hành vi mua bán người. Luật đã bao quát đầy đủ các thủ đoạn lợi dụng hoàn cảnh khó khăn, thiếu thông tin để cưỡng bức lao động, ép buộc hôn nhân, dụ dỗ đi làm việc ở nước ngoài trái phép hoặc bóc lột thông qua môi trường số. Cách tiếp cận này giúp khắc phục những khoảng trống pháp lý trước đây, khi nhiều vụ việc khó xử lý do hành vi phạm tội bị che giấu dưới các hoạt động dân sự, kinh tế.

Thực tế cho thấy, không ít vụ mua bán người xuất phát từ các lời mời gọi "việc nhẹ, thu nhập cao" lan truyền trên MXH. Đối tượng bị lôi kéo là người nghèo, ít học, thanh niên, người đang tìm việc làm nhanh hoặc có nhu cầu xuất cảnh. Việc luật hóa đầy đủ các hành vi này tạo cơ sở để lực lượng chức năng chủ động ngăn chặn từ sớm, thay vì chỉ xử lý khi hậu quả đã xảy ra.

Bên cạnh tăng cường chế tài, bảo đảm quyền lợi nạn nhân là trụ cột xuyên suốt của Luật 2024. Theo quy định mới, người được xác định là nạn nhân, kể cả trong thời gian xác minh, đều được tiếp cận các dịch vụ thiết yếu như chăm sóc y tế, tư vấn tâm lý, hỗ trợ pháp lý miễn phí và bố trí nơi tạm trú an toàn khi cần thiết. Việc bảo vệ danh tính và an toàn cá nhân trong quá trình tố tụng được xác định là yêu cầu bắt buộc nhằm hạn chế nguy cơ bị đe dọa, trả thù.

Theo bà Nguyễn Thị Minh Hương, Phó Chủ tịch Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam, việc đổi mới chính sách phòng, chống mua bán người là bước đi cần thiết trong bối cảnh tội phạm ngày càng biến tướng. Việc tận dụng công nghệ số, mạng xã hội để đổi mới công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật sẽ giúp phụ nữ và thanh niên sớm nhận diện các thủ đoạn tinh vi của tội phạm, từ đó nâng cao khả năng tự bảo vệ và giảm nguy cơ trở thành nạn nhân.

Một điểm tiến bộ khác của Luật 2024 là chuyển từ hỗ trợ ngắn hạn sang đồng hành dài hạn. Sau giai đoạn bảo vệ ban đầu, nạn nhân được tạo điều kiện học văn hóa, đào tạo nghề, tiếp cận việc làm và nguồn vốn ưu đãi để ổn định sinh kế. Cách tiếp cận này giúp người trở về không chỉ "an toàn" mà còn có cơ hội tái hòa nhập bền vững, hạn chế nguy cơ tái bị lừa bán hoặc bóc lột.

Luật cũng chú trọng bảo đảm quyền tham gia tố tụng của nạn nhân. Nạn nhân được cung cấp thông tin về tiến trình giải quyết vụ án, được hỗ trợ pháp lý miễn phí và được áp dụng các biện pháp bảo vệ khi cung cấp lời khai, đặc biệt trong các vụ việc có yếu tố xuyên biên giới hoặc tội phạm có tổ chức. Khi được bảo vệ đầy đủ, nạn nhân sẽ yên tâm hợp tác với cơ quan chức năng, góp phần nâng cao hiệu quả đấu tranh với tội phạm.

Luật Phòng, chống mua bán người 2024 đã điều chỉnh về mặt pháp lý và cam kết mạnh mẽ của Việt Nam trong bảo vệ quyền con người. Khi chế tài đủ sức răn đe và cơ chế hỗ trợ đủ sâu để bảo vệ nạn nhân, công tác phòng, chống mua bán người sẽ tiến tới mục tiêu bền vững, nhân văn và hiệu quả lâu dài. ■

Cơ chế hỗ trợ nạn nhân bị mua bán trở về - có gì thay đổi?

Trong bối cảnh tội phạm mua bán người ngày càng tinh vi, lan từ khu vực biên giới đến không gian mạng, nạn nhân sau khi được giải cứu hoặc tự trở về thường phải đối diện với nhiều tổn thương chồng chất: Sang chấn tâm lý, mất an toàn cá nhân, kỳ thị xã hội, gián đoạn sinh kế và thiếu điểm tựa để bắt đầu lại cuộc sống. Vì vậy, cơ chế hỗ trợ nạn nhân trở về luôn được xác định là một trong những trụ cột quan trọng của công tác phòng, chống mua bán người tại Việt Nam.

Việc Luật Phòng, chống mua bán người năm 2024 và Nghị định 162/2025/NĐ-CP có hiệu lực từ ngày 1.7.2025 được đánh giá là bước chuyển quan trọng, tạo khung pháp lý toàn diện hơn, trực tiếp nâng mức độ bảo vệ và hỗ trợ nạn nhân trong quá trình tái hòa nhập cộng đồng.

Một trong những điểm thay đổi đáng chú ý là mở rộng phạm vi hỗ trợ. Luật 2024 không còn giới hạn chủ yếu ở phụ nữ và trẻ em, mà xác định mọi nạn nhân của mua bán người, bao gồm lao động di cư, người dân tộc thiểu số, nạn nhân bị bóc lột lao động, cưỡng bức hôn nhân hay lừa đảo đưa ra nước ngoài đều có quyền tiếp cận các dịch vụ hỗ trợ cần thiết. Cách tiếp cận này phản ánh sát thực tế khi tội phạm mua bán người ngày nay không còn nhắm vào một nhóm cố định, mà mở rộng đối tượng thông qua môi giới việc làm, mạng xã hội và không gian số.

Tuyên truyền các nội dung liên quan phòng, chống tội phạm xâm hại trẻ em và tội phạm mua bán người

Theo luật sư Phan Kế Hiền (Đoàn luật sư TP Hà Nội), Luật Phòng, chống mua bán người năm 2024 cho thấy sự thay đổi rõ rệt trong tư duy lập pháp. "Luật không chỉ tập trung xử lý tội phạm, mà đặt nạn nhân ở vị trí trung tâm cần được bảo vệ và phục hồi".

Nghị định 162/2025/NĐ-CP đã cụ thể hóa rõ từng bước trong quy trình tiếp nhận, chăm sóc và hỗ trợ nạn nhân. Người trở về được tiếp cận y tế ban đầu, tư vấn tâm lý, hỗ trợ chi phí đi lại, bố trí nơi tạm trú an toàn, đồng thời được giới thiệu các chương trình đào tạo nghề, tạo sinh kế. Nạn nhân sau khi trở về nơi cư trú còn được tư vấn việc làm, kết nối thị trường lao động miễn phí và xem xét hỗ trợ vay vốn ưu đãi để ổn định cuộc sống. Cơ chế này thể hiện sự chuyển dịch từ "giải cứu chăm sóc tạm thời" sang "đồng hành dài hạn".

Thực tế năm 2025 cho thấy tính cấp thiết của các chính sách mới. Việt Nam đã tiếp nhận nhiều nạn nhân bị lừa sang Campuchia trở về, với độ tuổi và trình độ đa dạng. Các trường hợp này đều được tiếp nhận, xác minh và hỗ trợ theo quy trình mới, từ chăm sóc y tế, tư vấn tâm lý đến hỗ trợ pháp lý và hướng nghiệp, cho thấy sự thay đổi rõ rệt trong cách tiếp cận, lấy nhu cầu của nạn nhân làm trung tâm.

Luật 2024 cũng tăng cường bảo đảm quyền của nạn nhân trong quá trình tố tụng. Nạn nhân được cung cấp thông tin về tiến trình giải quyết vụ việc, được trợ giúp pháp lý miễn phí và áp dụng các biện pháp bảo vệ khi cung cấp lời khai, hạn chế nguy cơ bị trả thù hoặc tái tổn thương, đặc biệt trong các vụ án có yếu tố xuyên biên giới. Theo luật sư Phan Kế Hiền, đây là điểm then chốt để nạn nhân yên tâm hợp tác với cơ quan chức năng.

Một minh chứng cho hiệu quả của cơ chế hỗ trợ là trường hợp anh Hà Văn An (Kon Tum), bị lừa bán ra nước ngoài. Sau khi trốn thoát và được hỗ trợ hồi hương an toàn, gia đình anh đã gửi thư cảm ơn cơ quan công an địa phương. Câu chuyện cho thấy tác động thực tế của sự phối hợp kịp thời, đúng quy trình trong hỗ trợ nạn nhân.

Có thể thấy cơ chế hỗ trợ nạn nhân theo luật mới đã vượt ra ngoài phạm vi bảo vệ khẩn cấp, hướng tới phục hồi toàn diện và lâu dài. Đây không chỉ là sự thay đổi về thủ tục, mà còn thể hiện cam kết rõ ràng của Nhà nước trong việc đặt sự an toàn và tương lai của nạn nhân ở vị trí trung tâm trong cuộc chiến phòng, chống mua bán người.

N.H

Gánh tuồng gia đình nơi phố cổ Hội An

● **Bài, ảnh: THU HOÀI**

Giữa nhịp sống sôi động của phố cổ Hội An, có một mái nhà vẫn đều đặn thắp sáng "ngọn đèn" tuồng bằng tình yêu, kỷ luật làm nghề và sự gắn bó qua nhiều thế hệ. Từ đôi vợ chồng nghệ sĩ Lê Phú Hải - Hồ Thị Ánh Hoa đến cô con gái Hoàng Yến và những lớp học trò nhỏ, gánh tuồng nơi góc Chùa Cầu đã làm nên một lát cắt cảm xúc cho "Đêm phố cổ", đồng thời kể câu chuyện bền bỉ về một gia đình giữ nghề - truyền nghề - giữ hồn di sản cho hôm nay và mai sau.

Gánh tuồng gia đình Nghệ nhân Ưu tú Lê Phú Hải biểu diễn trên phố cổ Hội An

Gánh tuồng gia đình

Vợ chồng nghệ sĩ Lê Phú Hải và Hồ Thị Ánh Hoa có lẽ là một trong số hiếm hoi những người vẫn kiên trì bám nghề tuồng qua bao thăng trầm, chật vật mưu sinh mà không rời "ngọn lửa" gia đình đã chọn giữ.

Sinh năm 1950, từ năm 10 tuổi ông Hải đã theo chân cha (thành viên Đoàn tuồng Cẩm Hà) đi diễn nhiều nơi, lặng lẽ nhìn cha hóa thân trên sân khấu, nghe cha chỉ dạy và tự học từng động tác tuồng. Năm 17 tuổi, ông tham gia cách mạng; sau năm 1975 trở về quê hương, ông tiếp tục theo đuổi đam mê, tham gia Đoàn tuồng Nam Diêu của địa phương.

Còn bà Hồ Thị Ánh Hoa quê ở Đà Nẵng, cũng bén duyên với tuồng từ năm lên 10. Mẹ bà là nghệ sĩ tuồng, vừa truyền lửa đam mê, vừa là người thầy đầu tiên dạy nghề cho bà. Gặp gỡ và kết hôn với ông Hải, bà theo chồng về Hội An, cùng tham gia đoàn tuồng địa phương, để rồi từ đó, tuồng trở thành sợi dây gắn kết của một mái ấm.

Hành trình theo nghề của đôi vợ chồng nghệ sĩ trải qua nhiều biến động. Năm 1986, đoàn tuồng địa phương ngừng hoạt động; mãi đến năm 2003 mới được thành lập lại với khoảng 12 thành viên. Ông Hải vừa đảm nhiệm kép chính, vừa tìm kiếm, đào tạo thêm diễn viên, nhiều lúc kiêm luôn vai "ông bầu" khi tìm đến khách sạn, nhà hàng đăng ký trình diễn tuồng phục vụ khách để duy trì hoạt động cho đoàn. Tuy nhiên, khoảng 5 năm sau, đoàn tuồng đã tan rã vì nhiều lý do.

Từ năm 2005, vợ chồng ông Hải làm cộng tác viên với Trung tâm Văn hóa - Thể thao và Truyền thanh - Truyền hình TP Hội An trước đây (nay là Trung tâm Bảo tồn Di sản văn hóa thế giới Hội An), tham gia trình diễn tuồng phục vụ khách tham quan trong Khu phố cổ. Ban đầu, CLB tuồng Hội An chỉ diễn định kỳ vào đêm phố cổ hằng tháng; về sau, khi được du khách yêu thích, chiếu tuồng bắt đầu diễn vào các tối thứ 7. Cùng với đó, tại Nhà biểu diễn nghệ thuật tuồng Hội An cũng tổ chức các buổi diễn trích đoạn, giới thiệu tuồng đến du khách.

Sân khấu tuồng ở phố đi bộ không màn nhung, không thảm đỏ, chỉ là khoảng sân nhỏ đơn sơ ở góc Chùa Cầu. Bà Hoa, ông Hải cùng các thành viên CLB tuồng tự tay chuẩn bị trang phục, đạo cụ, bài trí… để tiết kiệm chi phí. Lương cộng tác viên không nhiều, nhưng được hát, được diễn, được sống trong không gian tuồng cùng khán giả chính là hạnh phúc và cũng là động lực để những người như ông bà bền bỉ với nghề. Và "mạch" gia đình ấy tiếp tục được nối dài: Cô con gái Hoàng Yến cũng "bén duyên" tuồng, học từ ba mẹ, từ các cô chú trong CLB; từ lớp 7, cô bé đã bước ra chiếu tuồng, cùng biểu diễn những trích đoạn tuồng với ba mẹ mình.

Giữ lại, trao truyền "ngọn lửa" nghề cho lớp trẻ

Chiếu tuồng diễn ở không gian phố đi bộ, tổ chức định kỳ vào đêm 14 Âm lịch hằng tháng, là một sản phẩm văn hóa độc đáo, góp phần tạo dấu ấn cho thương hiệu du lịch "Đêm phố cổ" Hội An. Không chỉ mở thêm một không gian để du khách tìm hiểu, trải nghiệm nghệ thuật truyền thống, nơi đây còn là "sân nhà" gìn giữ di sản của những gia đình làm nghề như ông Hải - bà Hoa: Bảo tồn tuồng, trao truyền và đào tạo lớp diễn viên kế cận cho Hội An.

Khi nghệ thuật hát tuồng ngày càng đối diện nguy cơ mai một, năm 2016, với sự hỗ trợ từ quỹ của cố Giáo sư Hoàng Châu Ký - người được xem là bậc thầy của bộ môn này với nhiều công trình nghiên cứu, bảo tồn và truyền bá rộng rãi - Trung tâm Văn hóa - Thể thao và Truyền thanh - Truyền hình TP Hội An (trước đây) đã mở lớp truyền vai hát tuồng cho các bạn trẻ có năng khiếu, yêu thích bộ môn này.

Vợ chồng ông Hải là người trực tiếp đứng lớp, dạy và thị phạm môn tuồng cổ dân gian cho thế hệ sau. Lớp học kéo dài khoảng 6 tháng, với 14 học viên trong độ tuổi 11-17, được dạy các kỹ năng, kỹ thuật cơ bản của tuồng như vũ đạo, hát múa, điệu bộ…

Những trích đoạn truyền thống phù hợp lứa tuổi thiếu nhi như *Lê Lai cứu chúa; Trần Quốc Toản ra quân; Hạ sơn; Múa kiếm; Kim Liên tiễn mẹ; Hát giáo tuồng*… được vợ chồng ông Hải tâm huyết truyền lại cho học trò. Tuy không quá dài, nhưng nỗ lực bền bỉ ấy đã nhen nhóm, khơi gợi sự quan tâm, lòng yêu thích hát tuồng nơi lớp trẻ ở Hội An. Sau khóa học, nhiều bạn trẻ tiếp tục tự tìm đến các cô chú trong CLB tuồng để học thêm. Cũng từ đó, một số học viên có năng khiếu được đào tạo sâu hơn, trở thành cộng tác viên, diễn viên tham gia các hoạt động biểu diễn tuồng của Hội An.

Theo ông Hải, tuồng là loại hình nghệ thuật truyền thống pha lẫn giữa dân gian truyền khẩu và tính hàn lâm, nên người thực hành phải có tố chất bẩm sinh, luôn tìm tòi, học hỏi mới có thể theo nghề bền lâu. Với nghệ thuật tuồng, trước tiên người theo nghề phải có năng khiếu và thực sự đam mê; có đam mê mới kiên trì rèn luyện, trau dồi lâu dài giọng hát, điệu bộ, kỹ năng diễn xuất… Không chỉ nắm được tích tuồng, bố cục, câu chữ, lời lẽ đối thoại của những vở tuồng kinh điển, người diễn còn phải vững các điệu bộ, động tác cơ bản; đặc biệt cần sự linh hoạt, kinh nghiệm và kiến thức để ứng biến phù hợp trên sân khấu.

Mới đây, ông Lê Phú Hải đã được phong tặng danh hiệu Nghệ nhân Ưu tú ở loại hình di sản Nghệ thuật trình diễn dân gian. Trong bối cảnh Hội An gia nhập mạng lưới Thành phố sáng tạo toàn cầu của UNESCO lĩnh vực Thủ công mỹ nghệ và Văn nghệ dân gian, đây là kết quả mang ý nghĩa quan trọng, đồng thời ghi nhận những nỗ lực của ông trong hành trình gìn giữ, phát huy và theo đuổi nghệ thuật tuồng. ■

Gần 30.000 suất quà Tết tặng người nghèo, công nhân khó khăn

Thay mặt Ban Thường trực Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc (MTTQ) Việt Nam, bà Hà Thị Nga - Ủy viên Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam đã ký ban hành Kế hoạch số 96/KH-MTTW-BTT về việc phối hợp thăm, tặng quà người nghèo, công nhân lao động, người có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn nhân dịp Tết Nguyên đán Bính Ngọ năm 2026.

Đối tượng thăm, tặng quà và nguồn kinh phí thực hiện, nội dung Kế hoạch nêu rõ, kinh phí thăm, tặng quà cho người nghèo, hộ nghèo, hộ cận nghèo, người có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn, hộ có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn đột xuất do Ban Thường trực Uỷ ban Trung ương MTTQ Việt Nam bố trí từ Quỹ "Vì người nghèo" Trung ương và các nguồn kinh phí khác phù hợp. Cùng với đó, kinh phí quà tặng cho công nhân, người lao động do Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam bố trí theo hệ thống của tổ chức. Kinh phí quà tặng cho người khuyết tật, người già không nơi nương tựa, trẻ em mồ côi, người có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn, người dân bị ảnh hưởng bởi thiên tai, dịch bệnh… do Trung ương Hội Chữ Thập đỏ Việt Nam vận động và bố trí theo hệ thống của tổ chức; Kinh phí tặng quà cho đoàn viên, hội viên, người có hoàn cảnh khó khăn khác do các đoàn thể chính trị - xã hội và các tổ chức thành viên vận động và bố trí.

Theo Kế hoạch, tổng số quà tặng gửi tới người nghèo, người có hoàn cảnh khó khăn là 30.000 suất quà. Thời gian thăm, tặng quà Tết Nguyên đán Bính Ngọ 2026 dự kiến từ ngày 26.1 - 13.2.2026 (ngày 8-25.12 Âm lịch). **B.T**

TỪ NHỮNG TẤM HUY CHƯƠNG ĐẾN KHÁT VỌNG VIỆT NAM

LTS: SEA Games 33 đã khép lại, nhưng những câu chuyện truyền cảm hứng của thể thao Việt Nam vẫn tiếp tục lan tỏa, đọng lại sâu sắc trong lòng người hâm mộ. Đó không chỉ là những khoảnh khắc vinh quang trên bục nhận huy chương, mà còn là hành trình bền bỉ của mồ hôi, nước mắt, của ý chí vượt qua chính mình và trên hết là tình yêu Tổ quốc lặng lẽ mà mãnh liệt.

Từ những trái tim thể thao, khát vọng cống hiến đã được đánh thức, hun đúc và lan tỏa, góp phần khắc họa sinh động hình ảnh con người Việt Nam bản lĩnh, kiên cường, giàu lý tưởng. Loạt bài "Từ những tấm huy chương đến khát vọng Việt Nam" mong muốn đi sâu vào những câu chuyện ấy, nơi thể thao vượt qua ranh giới của thắng - thua, trở thành một kênh lan tỏa tinh thần yêu nước, khí thế thi đua và khát vọng vươn mình của dân tộc trong giai đoạn phát triển mới.

Bài 1:

Trái tim nhỏ nhưng lòng yêu nước lớn

● THU SÂM; ảnh: ĐTTVN

Không phải ngẫu nhiên mà tại Đại hội Thi đua yêu nước lần thứ XI, những chia sẻ của xạ thủ Trịnh Thu Vinh lại khiến cả hội trường lặng đi rồi vang lên những tràng vỗ tay dài. Giữa không khí trang trọng của một sự kiện tôn vinh những điển hình tiên tiến, câu chuyện của một nữ vận động viên trẻ vang lên giản dị mà lay động. Ở đó, thể thao không hiện diện bằng những con số thành tích khô khan, mà bằng cảm xúc chân thành, bằng lý tưởng sống và khát vọng được cống hiến cho Tổ quốc.

Khi lòng yêu nước hòa cùng nhịp tim thi đấu

"Khi thi đấu tôi luôn nghĩ, tôi có một trái tim nhỏ, nhưng niềm tin và lòng yêu nước thì không hề nhỏ", Thu Vinh nói. Câu nói mộc mạc ấy, trong khoảnh khắc, đã trở thành một tuyên ngôn đẹp đẽ về tinh thần thi đấu của thể thao Việt Nam hôm nay.

Sinh năm 2000, lớn lên trong một gia đình thuần nông nghèo tại thị trấn Vân Du, huyện Thạch Thành, tỉnh Thanh Hóa, Trịnh Thu Vinh không bước vào thể thao từ những điều kiện thuận lợi. Bố mẹ làm nghề trồng mía thuê, cuộc sống chật vật mưu sinh, từ nhỏ Vinh đã quen với những buổi chăn trâu, làm đồng, phụ giúp gia đình. Chính tuổi thơ lam lũ ấy đã hun đúc cho cô một nền tảng thể lực bền bỉ và ý chí kiên cường.

Ít ai biết rằng, trước khi trở thành xạ thủ số một của bắn súng Việt Nam, Thu Vinh từng là vận động viên điền kinh Công an Nhân dân. Ngã rẽ sang bắn súng ở tuổi 17 (muộn hơn nhiều đồng đội) là một thử thách lớn. Bắn súng không chỉ đòi hỏi kỹ thuật, mà còn là cuộc đấu với chính nhịp tim, với sự ổn định tâm lý và khả năng kiểm soát bản thân đến tuyệt đối.

Với một xạ thủ, chỉ một nhịp tim lệch, cũng có thể khiến viên đạn rời xa tâm vòng 10. Bởi vậy, mỗi buổi tập của xạ thủ ngành Công an không chỉ là nâng súng, mà là học cách lắng nghe cơ thể, hạ thấp nhịp tim, nín thở đúng khoảnh khắc và tạo cho mình một "vỏ bọc" tĩnh lặng giữa không gian ồn ào của trường bắn. Trong túi tập luyện của Thu Vinh luôn có một cuốn sổ tay, nơi cô ghi chép tỉ mỉ cảm giác của từng phát bắn, đây là một thói quen kỷ luật phản ánh sự nghiêm túc đến khắc nghiệt với chính mình.

Sau dấu ấn lịch sử với vị trí thứ tư tại Olympic Paris 2024, Thu Vinh bước vào SEA Games 33 với tâm thế của một vận động viên lớn. Và tại đây, cô đã thực sự "bùng nổ" với bốn huy chương vàng, ba kỷ lục SEA Games, trở thành vận động viên xuất sắc nhất của Đoàn Thể thao Việt Nam. Nhưng phía sau gương mặt điềm tĩnh trên bục vinh quang là hàng triệu lần nâng súng trong đau đớn, là những giờ tập đứng yên với tư thế lệch hàng tiếng đồng hồ, là sự cô độc đến tột cùng của một xạ thủ phải tự đối thoại với chính mình.

Điều làm nên sức mạnh lớn nhất của Thu Vinh, như chính cô khẳng định, không chỉ là kỹ thuật hay thể lực, mà là lòng yêu nước. Được hát Quốc ca, được nhìn lá cờ Tổ quốc tung bay trên đấu trường quốc tế, với cô đó là niềm hạnh phúc lớn lao, là cách thiết thực nhất để thể hiện tình yêu với đất nước. Từ một cô bé làng quê nghèo, Trịnh Thu Vinh đã trở thành biểu tượng cho thế hệ vận động viên Việt Nam mới khiêm nhường, bền bỉ và thi đấu bằng trái tim Việt Nam.

Những người không bỏ cuộc

Nếu bắn súng là cuộc "tra tấn" về tâm lý, thì Thể dục dụng cụ lại là thử thách khắc nghiệt về thể chất và bản lĩnh sinh tồn. Dưới bàn tay rèn giũa của Ban huấn luyện đội tuyển trong đó có huấn luyện viên Trương Minh Sang, đội tuyển Thể dục dụng cụ quốc gia đã và đang viết nên những câu chuyện vượt khó đầy cảm hứng.

Ít ai hình dung rằng, người thầy nghiêm khắc ấy từng có một tuổi thơ không nhà cửa. Cả gia đình ông từng sống trên vỉa hè đường Hàm Nghi (TP.HCM), đêm trải chiếu cùng tấm bạt ngủ tạm, có đêm mưa to, gió lớn thổi bay cả tấm bạt, cả nhà ướt sũng ngồi co ro chờ trời sáng. Thể thao đến như một phép màu, mở ra cho Trương Minh Sang con đường đổi đời. Từ một vận động viên thành danh, ông trở thành huấn luyện viên, mang theo triết lý sống được tôi luyện từ gian khó.

SEA Games 33 chứng kiến dấu ấn đậm nét của thầy trò Trương Minh Sang với ba huy chương vàng ở môn thể thao được xem là khắc nghiệt bậc nhất. Đằng sau những động tác bay lượn đẹp mắt là vô vàn "vết sẹo" - những tấm "huy chương" đầu tiên của người theo Thể dục dụng cụ.

Trong phòng tập kín, nóng bức và nồng nặc mùi bột phấn, tiếng rơi bịch trên thảm, tiếng kêu đau đớn sau mỗi lần va đập dụng cụ là những âm thanh quen thuộc. Hàng nghìn lần đu xà mỗi ngày khiến bàn tay vận động viên phồng rộp, vỡ da, chảy máu; băng keo quấn vội rồi lại tiếp tục tập khi da non chưa kịp liền. Chấn thương luôn rình rập, chỉ một cú tiếp đất sai tư thế có thể trả giá bằng chấn thương nặng. Khi ấy, huấn luyện viên không chỉ là người dạy kỹ thuật, mà còn là "bác sĩ tâm lý", luôn tìm tòi mọi phương pháp huấn luyện mới giúp học trò đứng dậy và vượt qua nỗi sợ hãi.

Trái tim nhỏ nhưng tình yêu nước lớn đã giúp Trịnh Thu Vinh gặt hái những chiếc huy chương vàng quý giá

HLV Trương Minh Sang (giữa) và các học trò với thành quả là những chiếc huy chương vàng lấp lánh

Kỷ luật sinh hoạt trong đội tuyển cũng khắc nghiệt không kém. Chỉ cần thừa vài trăm gram, trọng tâm cơ thể thay đổi, nguy cơ chấn thương tăng lên. Ép cân, ép dẻo đến tận cùng, điều chỉnh chế độ ép cân - đó là những thử thách mà các vận động viên phải vượt qua. Một động tác diễn ra vài giây trên sàn đấu có thể cần đến hàng chục năm tập luyện, lặp đi lặp lại đến mức trở thành bản năng.

Triết lý "khổ trước, sướng sau" của huấn luyện viên Trương Minh Sang và Ban huấn luyện được áp dụng không ngoại lệ. Từ "ngôi sao" đến tân binh, tất cả đều phải tự quét sàn tập, tự băng bó vết thương, không được phép than vãn. Nhưng phía sau sự nghiêm khắc ấy là sự thấu cảm sâu sắc. Ông hiểu rằng, với nhiều vận động viên, Thể dục dụng cụ không chỉ là đam mê, mà là con đường duy nhất để thay đổi cuộc đời, không ngừng nỗ lực để phụng sự Tổ quốc bằng khả năng của mình.

Những câu chuyện của Trịnh Thu Vinh hay đội tuyển Thể dục dụng cụ không chỉ là thành tích cá nhân hay tập thể, đó là những lát cắt sinh động của tinh thần yêu nước trong thời đại mới, nơi mỗi vận động viên, bằng nỗ lực thầm lặng, đã trở thành một "sứ giả" không chỉ mang về những tấm huy chương lấp lánh mà mang hình ảnh con người Việt Nam bản lĩnh, nhân văn ra thế giới.

SEA Games 33 vì thế không chỉ là sân chơi tranh tài, mà còn là nơi hun đúc khí thế thi đua, nơi khát vọng cống hiến được thắp sáng. Từ những tấm huy chương, thể thao Việt Nam đang góp phần lan tỏa niềm tin, truyền đi thông điệp về một dân tộc không ngừng vươn lên, sẵn sàng bước vào giai đoạn phát triển mới với tinh thần tự tin và khát vọng lớn lao. ■ *(Còn tiếp)*

FUTSAL NỮ:

Hiệu ứng từ chiến tích lịch sử

● **VĨNH HY**

Tấm huy chương vàng lịch sử tại SEA Games 33 của đội tuyển Futsal nữ Việt Nam không chỉ khép lại một hành trình đầy cảm xúc trên đấu trường khu vực, mà còn mở ra chương mới cho sự phát triển của Futsal nữ nước nhà. Không dừng lại ở niềm vui chiến thắng, hiệu ứng từ tấm huy chương vàng lịch sử ấy đang lan tỏa mạnh mẽ tới các đội bóng, cầu thủ và người hâm mộ tại Giải Futsal nữ VĐQG 2025, sân chơi đang diễn ra sôi động tại Nhà thi đấu phường Chánh Hưng (TP.HCM).

"Cú hích" tinh thần đúng thời điểm

Lần đầu tiên bước lên bục cao nhất tại SEA Games, các cô gái Futsal Việt Nam đã phá bỏ mọi giới hạn, khẳng định bản lĩnh, ý chí và khát vọng vươn tầm của một tập thể đang trên đà trưởng thành mạnh mẽ. Tấm huy chương vàng SEA Games 33 vì thế mang giá trị vượt ra ngoài một danh hiệu, đó là sự ghi nhận cho cả một quá trình bền bỉ, cho mồ hôi, nước mắt và cả những hy sinh thầm lặng của các cầu thủ.

Giải Futsal nữ VĐQG lần đầu tiên tổ chức vào năm 2022 để chuẩn bị cho ĐTQG thi đấu SEA Games 31 trên sân nhà. Ba năm sau, ĐTQG lần đầu tiên trong lịch sử vô địch SEA Games và giải VĐQG được diễn ra ngay sau chiến tích ấy. Lần đầu tiên sau 2 mùa giải, Futsal nữ quốc nội bước vào cuộc đua với bầu không khí hào hứng và giàu cảm hứng đến vậy. Trên các khán đài, người hâm mộ đến đông hơn. Dưới sân, các cầu thủ nhập cuộc với tinh thần quyết liệt, khát khao thể hiện bản thân rõ rệt hơn bao giờ hết. Thành tích của ĐTQG đã tạo ra một "cú hích" tinh thần đúng thời điểm. Những tuyển thủ vừa bước ra từ đỉnh cao khu vực trở thành hình mẫu, là nguồn động viên trực tiếp cho các cầu thủ trẻ đang thi đấu tại giải VĐQG. Họ không còn nhìn ĐTQG như một đích đến quá xa vời, mà là mục tiêu có thể chạm tới bằng nỗ lực, kỷ luật và sự tiến bộ mỗi ngày. Chính điều đó giúp chất lượng chuyên môn của giải đấu được nâng lên rõ rệt, tốc độ nhanh hơn, cường độ cao hơn và tính cạnh tranh cũng khốc liệt hơn.

Tấm huy chương vàng SEA Games 33, cũng là lời khẳng định cho vai trò nền móng của giải VĐQG. Mỗi trận đấu giờ đây không chỉ là cuộc đua vì thành tích, mà còn là "sân khấu" để cầu thủ chứng minh năng lực, nuôi dưỡng giấc mơ khoác áo đội tuyển Futsal nữ Việt Nam trong tương lai. Những gương mặt mới, những nhân tố trẻ đang dần xuất hiện, mang theo sự tươi mới và khát vọng kế thừa thế hệ đàn chị vừa làm nên lịch sử.

Niềm tin vào tương lai

Trong nhiều năm qua, Futsal nữ Việt Nam tồn tại với không ít khó khăn như việc thiếu sân chơi, hạn chế về lực lượng kế cận, sự quan tâm từ xã hội còn khiêm tốn... Nhưng tấm huy chương vàng SEA Games 33 được kỳ vọng sẽ thay đổi cách nhìn ấy. Chiến thắng này không chỉ khẳng định năng lực và bản lĩnh của đội tuyển, mà còn gửi đi thông điệp rõ ràng, đó là Futsal nữ Việt Nam hoàn toàn có thể chinh phục những đỉnh cao nếu được đầu tư đúng hướng. Từ đây, bộ môn này bắt đầu nhận được sự chú ý nhiều hơn từ truyền thông, nhà quản lý thể thao và người hâm mộ.

Hiệu ứng tích cực đầu tiên có thể nhìn thấy là sự lan tỏa tới các địa phương. Khi thành tích quốc tế được tạo lập, Futsal nữ không còn là "sân chơi phụ", mà trở thành mục tiêu đầu tư mới trong chiến lược phát triển thể thao cơ sở. Nhiều trung tâm, CLB, trường học và địa phương sẽ mạnh dạn mở lớp đào tạo Futsal nữ, tổ chức các giải đấu phong trào, từ đó hình thành hệ thống thi đấu rộng khắp và bền vững hơn. Đó chính là nền móng quan trọng để xây dựng lực lượng kế cận cho ĐTQG trong tương lai.

Tấm huy chương vàng SEA Games 33 cũng mang đến động lực lớn cho các cầu thủ trẻ. Hình ảnh những nữ tuyển thủ Futsal Việt Nam đứng trên bục cao nhất khu vực đã thắp lên ước mơ rõ ràng và gần gũi hơn bao giờ hết. Các em có thêm niềm tin để lựa chọn Futsal như một con đường sự nghiệp nghiêm túc, thay vì chỉ xem đó là đam mê ngắn hạn. Khi ngày càng nhiều cầu thủ theo đuổi Futsal một cách chuyên nghiệp, chất lượng chuyên môn của các giải đấu trong nước chắc chắn sẽ được nâng cao.

Với người hâm mộ, chiến tích lịch sử ấy là liều "doping tinh thần" vô giá. Niềm tin được gieo lại sau nhiều năm chờ đợi, rằng thể thao nữ Việt Nam, đặc biệt là Futsal nữ hoàn toàn có thể viết nên những câu chuyện đẹp nếu được tiếp sức kịp thời. Sự ủng hộ từ người hâm mộ, từ xã hội chính là nguồn năng lượng quan trọng để các cầu thủ tiếp tục cống hiến, để các nhà quản lý thêm quyết tâm đầu tư lâu dài. Và từ tấm huy chương vàng lịch sử ấy, Futsal nữ Việt Nam đang đứng trước ngưỡng cửa phát triển mới. Đó là hành trình của niềm tin, của sự lan tỏa và của những ước mơ lớn dần theo từng bước chạy trên sân Futsal. Nếu ngọn lửa hôm nay được giữ gìn và nuôi dưỡng đúng cách, Futsal nữ Việt Nam hoàn toàn có thể hướng tới những thành công lớn hơn trong tương lai không xa. ■

Thành tích vô địch SEA Games 33 là cú hích tinh thần to lớn cho sự phát triển của các giải đấu nói riêng và phong trào Futsal nữ trong nước nói chung

Giải Futsal nữ VĐQG 2025 diễn ra từ 29.12.2025 đến 8.1.2026 gồm 4 đội: Phong Phú Hà Nam, Thái Sơn Nam TP.HCM, Hà Nội và TP.HCM. Các đội sẽ thi đấu vòng tròn hai lượt, tính điểm, xếp hạng. Đội vô địch nhận 100 triệu đồng, đội á quân nhận 80 triệu đồng và đội xếp thứ ba nhận 50 triệu đồng.

TIN THỂ THAO

Futsal nam chuẩn bị cho giải châu Á

Đội tuyển Futsal nam Việt Nam sẽ bắt đầu tập trung và tập luyện từ ngày 2.1.2026 tại TP.HCM để chuẩn bị cho VCK Giải Futsal vô địch châu Á 2026, diễn ra tại Indonesia vào cuối tháng 1.2026.

Ở đợt hội quân này, HLV Diego Giustozzi gọi 19 cầu thủ, đa phần là lực lượng vừa tham dự SEA Games 33. Đáng chú ý lần này là sự tái xuất của bộ ba giàu kinh nghiệm Trần Thái Huy, Châu Đoàn Phát và Ngô Ngọc Sơn. Đội sẽ có hai trận giao hữu với Afghanistan, lần lượt vào các ngày 19 và 21.1.2026 tại TP.HCM. Đây được xem là những "bài test" quan trọng giúp Ban huấn luyện rà soát lực lượng, hoàn thiện lối chơi và thử nghiệm các phương án chiến thuật trước khi lên đường sang Indonesia.

L.H

Thùy Linh dự giải Super 750 ở Ấn Độ

Tay vợt Nguyễn Thùy Linh sẽ khởi đầu năm 2026 bằng việc tham dự Giải cầu lông Ấn Độ mở rộng 2026, sân chơi thuộc cấp độ BWF World Tour Super 750, diễn ra từ ngày 13 - 18.1.2026 tại New Delhi. Mục tiêu của Thùy Linh là tích lũy điểm số để cải thiện thứ hạng và có thể trở lại top 20 thế giới. Trên bảng xếp hạng do Liên đoàn Cầu lông Thế giới (BWF) vừa công bố, Nguyễn Thùy Linh kết thúc năm 2025 với vị trí 22 thế giới. Theo kế hoạch, sau giải tại Ấn Độ, Thùy Linh tiếp tục tới Indonesia dự tranh giải có cấp độ BWF World Tour Super 500.

Năm 2026, bên cạnh các giải của BWF World Tour, mục tiêu của Thuỳ Linh còn hướng đến tham dự ASIAD 20.

V.H

Minh Đức, Natasha vô địch giải quần vợt quốc gia

Kết thúc các nội dung thi đấu tại Giải quần vợt các cây vợt xuất sắc quốc gia 2025 ở TP.HCM, tay vợt số 1 Việt Nam Vũ Hà Minh Đức (CLB AP Sports Club) đã vượt qua Nguyễn Đại Khánh (Becamex - TP.HCM) trong trận chung kết với tỉ số 2-0 (6-4, 7-5) để lên ngôi vô địch. Chiến thắng này một lần nữa khẳng định trình độ và vị thế của Minh Đức trong làng banh nỉ Việt Nam ở thời điểm hiện tại. Ở nội dung đơn nữ, Trần Tchouassi Louise Natasha giành chiến thắng kịch tính 2-1 (7-5, 1-6, 6-3) trước Nguyễn Thị Mai Linh (Hà Nội) để giành "ngôi hậu".

Giải quy tụ 8 tay vợt nam và 8 tay vợt nữ hàng đầu Việt Nam, đa phần còn rất trẻ nhưng đã thể hiện trình độ chuyên môn cao.

H.L

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, phường Ngọc Hà, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Du lịch Tết Nguyên đán Trung Quốc bùng nổ

Thị trường du lịch Trung Quốc đang tăng nhiệt mạnh trước thềm Tết Nguyên đán. Dữ liệu từ các nền tảng du lịch trực tuyến cho thấy lượng đặt vé máy bay, khách sạn và homestay tăng cao, chi tiêu bình quân mỗi đơn trong dịp Tết tăng khoảng 10% so với năm trước. Du lịch trong và ngoài nước đều ghi nhận đà tăng trưởng tích cực. Dữ liệu của nền tảng du lịch Meituan cho biết lượng đặt dịch vụ du lịch Tết tăng gần 5 lần so với cùng kỳ năm ngoái. Việc mở rộng mạng lưới đường sắt cao tốc cũng thúc đẩy các chuyến du lịch ngắn trong ngày tại các cụm đô thị lớn.

Tại Hải Nam, sau khi triển khai hoạt động hải quan đặc biệt, nhu cầu du lịch tăng vọt. Qunar ghi nhận lượng đặt vé máy bay đến Tam Á dịp Tết 2026 tăng 51%, trong khi Fliggy cho biết lượng đặt vé tham quan và tour tại Hải Nam tăng gấp nhiều lần.

TRÂM ANH

Thái Lan đối mặt áp lực tài khóa gia tăng

Tình trạng suy giảm ngân sách dự kiến sẽ tạo áp lực trung hạn lên Thái Lan.

Năm 2026, chính phủ mới có thể đối mặt nhiều thách thức khi tài chính công ngày càng căng thẳng do tăng trưởng kinh tế trì trệ. Áp lực này khiến Moody's và Fitch hạ triển vọng tín nhiệm của Thái Lan từ ổn định xuống tiêu cực. Dù chính phủ Thái Lan đang nỗ lực triển khai các gói kích thích kinh tế để ngăn chặn nền kinh tế trì trệ và thúc đẩy GDP, các nhà hoạch định chính sách vẫn thúc đẩy cải cách thuế để tăng thu ngân sách, kiểm soát gánh nặng lãi suất và bảo vệ xếp hạng tín nhiệm.

T. ANH

Số ca mắc cúm ở Mỹ gia tăng mạnh trong mùa nghỉ lễ

● **KHẢ HÂN**

Theo dữ liệu mới nhất từ Trung tâm Kiểm soát và Phòng ngừa dịch bệnh Mỹ (CDC), số ca mắc cúm trên toàn nước Mỹ đang gia tăng nhanh chóng, trong bối cảnh người dân đi lại nhiều và tham gia các hoạt động tụ tập đông người trong kỳ nghỉ lễ cuối năm. Các chuyên gia y tế cảnh báo rằng xu hướng này nhiều khả năng sẽ còn tiếp diễn trong những tuần tới, gây áp lực lớn lên hệ thống y tế.

Tính đến thời điểm hiện tại của mùa cúm năm nay, CDC ước tính đã ghi nhận ít nhất 4,6 triệu ca mắc cúm, trong đó có khoảng 49.000 ca phải nhập viện và 1.900 ca tử vong. Những con số này dự kiến sẽ tiếp tục tăng khi mùa đông bước vào giai đoạn cao điểm. CDC cũng cho biết, hoạt động của virus cúm đang gia tăng trên hầu khắp nước Mỹ. Đặc biệt, sự gia tăng này diễn ra song song với nhu cầu đi lại tăng cao và các buổi tụ họp gia đình, lễ hội, sự kiện đông người trong dịp nghỉ lễ, tạo điều kiện thuận lợi cho virus lây lan.

Các chuyên gia y tế công cộng trao đổi với *ABC News* rằng, nhiều ca mắc cúm trong mùa này có liên quan đến một chủng cúm mới được gọi là phân nhóm K. Đây là một biến thể của virus H3N2, vốn thuộc nhóm cúm A. Chủng virus này đã lưu hành từ mùa hè tại một số quốc gia khác trước khi xuất hiện rộng rãi tại Mỹ. Dữ liệu từ CDC cho thấy, trong số 163 mẫu virus H3N2 được thu thập kể từ ngày 28.9 và được phân tích di truyền, có tới 89% thuộc phân nhóm K. Điều này cho thấy chủng virus này đang chiếm ưu thế trong mùa cúm năm nay.

Đáng lo ngại hơn, tính đến thời điểm hiện tại đã có ba trường hợp tử vong do cúm ở trẻ em trong mùa cúm năm nay. Mặc dù con số này còn thấp so với cả mùa, song các chuyên gia cảnh báo nguy cơ có thể gia tăng nếu tỷ lệ tiêm phòng không được cải thiện. Trong mùa cúm năm ngoái, Mỹ ghi nhận 288 ca tử vong ở trẻ em, tương đương với số ca tử vong ở trẻ trong đại dịch H1N1 năm 2009. Một nghiên cứu của CDC công bố hồi đầu năm nay cho thấy khoảng 90% trẻ em tử vong do cúm trong mùa trước chưa được tiêm vắc xin cúm.

Trong khi đó, bang New York đang trở thành điểm nóng của dịch cúm khi ghi nhận số ca mắc cao nhất từ trước đến nay trong một tuần. Theo Sở Y tế bang New York (NYSDOH), trong tuần kết thúc vào ngày 20.12, bang này đã báo cáo 71.123 ca mắc cúm, mức cao nhất kể từ khi việc báo cáo trở thành bắt buộc vào năm 2004. Con số này tăng 38% so với tuần trước, khi ghi nhận 51.365 ca, nâng tổng số ca cúm được báo cáo tại bang New York trong mùa này lên 189.312 ca. Không chỉ số ca nhiễm tăng, số ca nhập viện cũng gia tăng đáng kể. Dữ liệu từ NYSDOH cho thấy số ca nhập viện do cúm đã tăng 63% trong tuần gần nhất, từ 2.251 lên 3.666 ca mỗi tuần.

Số ca mắc bệnh cúm gia tăng tại Mỹ

Tiến sĩ Darien Sutton, bác sĩ chuyên khoa cấp cứu cho biết, các phòng cấp cứu đang phải đối mặt với áp lực lớn. Ông nói: "Cúm không chỉ đơn thuần là cảm lạnh thông thường. Hiện có rất nhiều ca cúm đang điều trị tại phòng cấp cứu và nhiều bệnh nhân thực sự cảm thấy rất nặng".

Bác sĩ Darien Sutton khuyến cáo người dân cần nhận thức rõ rằng cúm là một bệnh hiện hữu và không nên xem nhẹ. Ông nhấn mạnh các biện pháp phòng ngừa cơ bản nhưng hiệu quả, bao gồm đeo khẩu trang ở nơi đông người, rửa tay thường xuyên bằng xà phòng và nước, và đặc biệt là tiêm vắc xin cúm.

Hiện tại, CDC khuyến nghị tất cả mọi người từ 6 tháng tuổi trở lên, trừ một số trường hợp ngoại lệ hiếm hoi, nên tiêm vắc xin cúm hằng năm. Theo CDC, tiêm phòng cúm giúp ngăn ngừa hàng triệu ca bệnh và hàng trăm nghìn lượt khám chữa bệnh liên quan đến cúm mỗi năm, đồng thời đặc biệt quan trọng đối với những người có nguy cơ cao gặp biến chứng nghiêm trọng. ■

GÓC **BÌNH LUẬN**

Hồi chuông báo động

● **LAM SA**

Năm 2025 khép lại với một bảng thống kê lạnh lùng nhưng ám ảnh, 10 thảm họa liên quan đến khí hậu nghiêm trọng nhất toàn cầu đã gây thiệt hại bảo hiểm lên tới hơn 120 tỉ USD.

Đằng sau những con số khổng lồ ấy không chỉ là tiền bạc, mà là sinh mạng con người, là tương lai bị cuốn trôi cùng lũ dữ, bị thiêu rụi trong lửa rừng, hay bị nghiền nát bởi những cơn lốc xoáy ngày càng dữ dội.

Chỉ riêng lốc xoáy và lũ lụt tại Đông Nam Á trong mùa thu đã khiến hơn 1.750 người thiệt mạng, gây tổn thất kinh tế trên 25 tỉ USD. Ở một thái cực khác của thế giới, cháy rừng tại California, Mỹ đã cướp đi sinh mạng của hơn 400 người, với thiệt hại ước tính lên tới 60 tỉ USD, con số đủ để xây dựng lại hàng chục thành phố nhỏ. Hay Trung Quốc phải hứng chịu trận lũ được xếp thứ ba về mức độ thiệt hại kinh tế, khoảng 12 tỉ USD, buộc hàng nghìn người phải sơ tán, ít nhất 30 người thiệt mạng

Nhưng cần nhấn mạnh rằng, 120 tỉ USD chỉ là phần nổi của tảng băng chìm. Đây mới chỉ là những thiệt hại có thể đo đếm bằng bảo hiểm, thứ mà không phải quốc gia, cộng đồng nào cũng có. Ở nhiều nước đang phát triển, mất mát lớn nhất không được ghi nhận bằng tiền, mà bằng sinh mạng, nhà cửa, kế sinh nhai và sự bấp bênh kéo dài nhiều thế hệ.

Việc gọi những thảm kịch này là "thiên tai tự nhiên" vô tình làm nhẹ đi trách nhiệm của con người. Bởi thảm họa ngày nay không còn ngẫu nhiên mà là hệ quả của phụ thuộc nhiên liệu hóa thạch và sự chậm trễ trong hành động. Những con số thiệt hại ngày càng tăng vọt chính là hóa đơn mà thế giới đang phải thanh toán.

Sự bất công cũng hiện rõ qua các thống kê. Ở các quốc gia giàu, thiệt hại tài chính được tính toán chi li; trong khi tại châu Phi, châu Á hay Caribe, hàng triệu người mất nhà, mất tương lai mà không có con số nào đủ để phản ánh. Lũ lụt tại Nigeria khiến 700 người thiệt mạng, thảm họa ở Ấn Độ và Pakistan cướp đi hơn 1.860 sinh mạng và gây thiệt hại khoảng 6 tỉ USD, đó không chỉ là số liệu, mà là những khoảng trống không thể bù đắp trong xã hội.

Cam kết tăng tài chính thích ứng khí hậu lên 120 tỉ USD vào năm 2035 tại COP30 là một bước tiến, nhưng rõ ràng chưa tương xứng với quy mô thiệt hại đang diễn ra mỗi năm. Khi chi phí thảm họa tăng nhanh hơn tốc độ hành động, thế giới đang chạy sau chính những con số do mình tạo ra.

Những thống kê khắc nghiệt của năm 2025 không còn đơn thuần là lời cảnh báo. Chúng là hồi chuông báo động rằng nếu không cắt giảm mạnh phát thải và hỗ trợ thực chất cho các cộng đồng dễ tổn thương, các con số trong những năm tới sẽ còn lớn hơn và cái giá phải trả sẽ không chỉ nằm trên giấy. ■